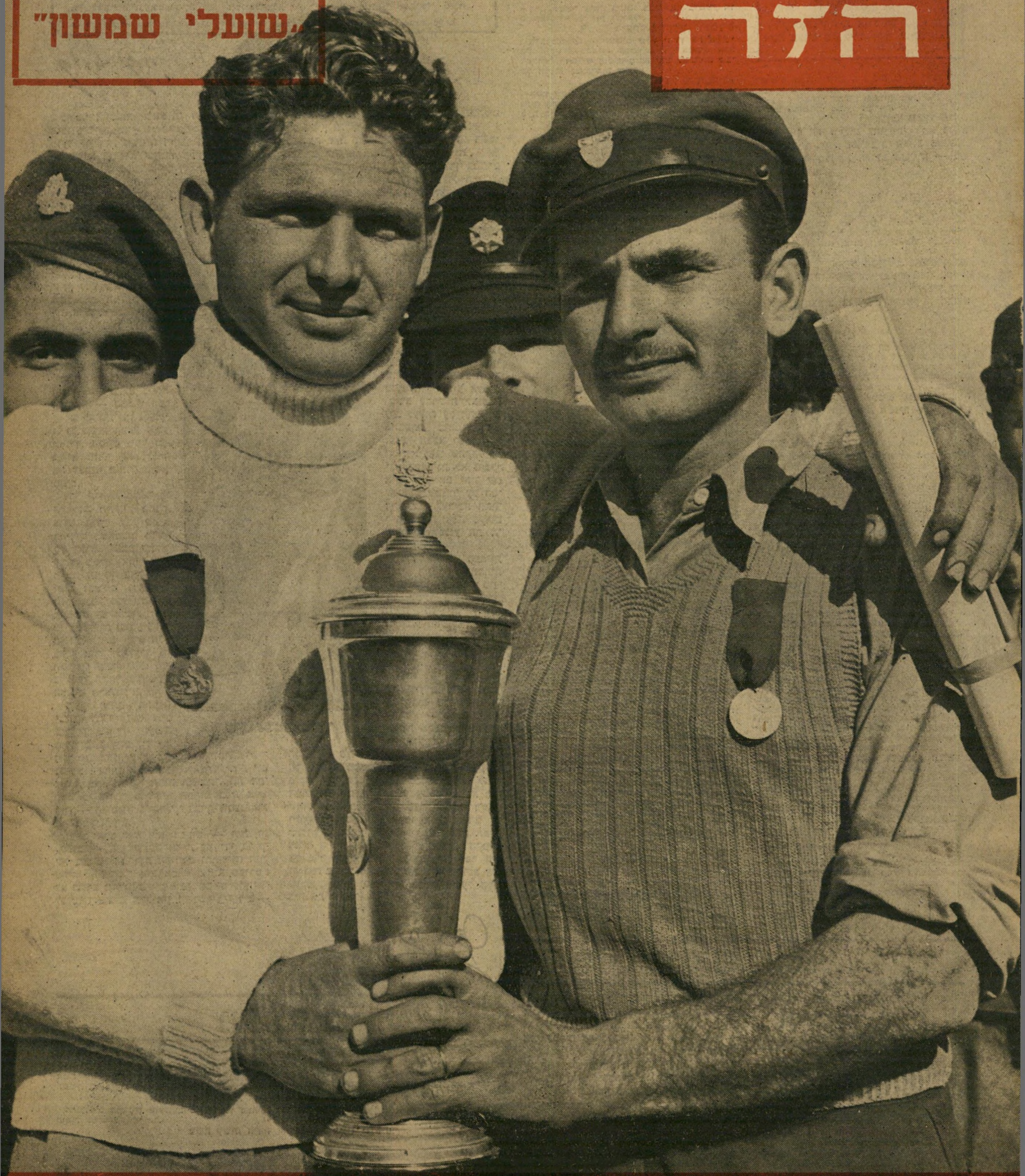

העולם הזה

אלופי גביע

„שועלי שמשון“

המחיר
50
פרוט

מחיר חידום לגיליון זה 200 פרוטה

20.3.52 / שנה 15 / כ"ג אדר תשי"ב / 751 גמ' /

השבועון המוצויד
ל אינפורמציה

השבועון המצויר לאינפורמציה

המערכת והמנהלה: רחוב גליקסון 8, תל-אביב (ליד תיאטרון "אח"ל") ת.ד. 136, טל. (זמני) 68785 מען למברקים: "עולםספרים" מיר"ל: העולם הזה בע"מ;

העורך: אורי אגנרי עורך משנה: שלום כחן עורך תכנית: דוש כתב ראשי: אהרן דולב עורכי מדורים: מיכאל אלמו, יהואל בשו, ניצה נבי, איתמר עילם. משתתפים קבועים: יעקב ביתן, רסאל חיפ, סליף טיארי, יצחק לבני, אוסקר מאובר. סופרי חוץ: דניאל גילן, גבריאל דנון, שמואל מירון. הפגזה: פלם בע"מ.

2 יולי 1948

זה ספורט של גברים עם דם. אם נבהלים הם מבוז אל להם לרכב על אופנועים! לדעה זאת הצטרפו כל המתחרים, רשמו לעצמם להביא בגדים חמים במיוחד. אך למחרת הובר כי לא היה שום צורך בגדים מיוחדים — השמש זרחה והמסלול התייבש. בזאת לא נסתיימו צרותיה של הועדה המארגנת. למזלה בחרה בהר נפוליון לערוך עליו את התחרות. ומכיון שהובי (שעות ספורות לפני התחרות) כי הר נפוליון הוא שטח עירוני פנו אל חיים אלפרין, ראש מחלקת הפיקוח של עיריית תל-אביב לקבלת רישון לעריכת התחרות על הר נפוליון.

סרן שלמה אדיר

והו נכס היסטורי (בו נערכות חפירות לגילוי שרידים מההתיישבות ה"כנענית"), הודיע אלפרין וסיבה להרשות לאופנויסטים להצבא השמרני על ההבטחה כי הסדרנים ואנשי הצבא ישמרו על הסדר וידאגו שהקהל לא יגע בתפירות לא סיפקה אותם. רק אם יהיו שם שוטרים לשמור על הסדר יסכים לעריכת התחרות. ת. אחרת יעמידו פקחים עיריניים למנוע את התחרות. וכך, דקות ספורות לפני התחלת התחרות הירשמית נערך מרוץ מיר חד במינו בין שוטרים ופקחי העירייה, לראות מי יגיע ראשון, הפקחים שיגעו את התחרות או השוטרים שיקהו תחת הכיתם. כמה דקות לפני שה"ע"ה שתיים נראו כובעי השוטרים הראשונים מי עבר לרכס. כעבור שניות מספר כבר דהר האופנוע הראשון בדרך התלאות שהיוותה את מסלול התחרות. הקהל עבר ממסלול למסלול, עודה, צעק או ביקר, ירד מזמן לזמן להגיש עזרה לאחד המתחרים שנתקע באמצע עלייה תלולה במ יוחה. אולם בכל בלסט סדר למופת. בשעת חלוקת הפרסים לא צבאו אלפי צופים על שולחן הנשיאות כפי שעשו לפני שנה. הפעם עמדו חיליו של "סלומון" מסביב, הקפידו על סדר למופת. והרי בסופו של דבר היה זה נאה ביותר שחיליי צה"ל אשר מתוכם עלו שועלי-שמשון יטלו חלק נכבד במפעל הרג" ציח את שמם.

אורי אגנרי

ערכים לקיבוץ הידר לקבוץ שער-העמקים. שיום מעשה להסכני כה נועז כארגון נרעיו ערכי (העולם הזה 750). והידר לתעלות חוז שנתן למעשה זה את הפרסום שהוא ראוי לו. המשים מעשים כמעשה שער-העמקים ישנו את מני הדברים במורת התיכון. אליקים מרדן, חיפה למה לא יגיים צה"ל את האזרחים הערבים לנתי"ל, יקים מהם נרעיו הכשרה? זה יפתור גם את בעיית הבנות. דן סגל, ירושלים נא לקבל ר"פ סך לירה ישראלית אחת, עבור 5 נלינות שאבקש לשלחם לה"ה: דוד בן-גוריון. משה שרת, לוי אשכול, משה שפירא ואליעזר קפלן. ערבי נשאר ערבי. מקומו בבית-הספר בדמשק או בבגדאד, לא בקיבוץ ישראלי. יצחק איזקסון, ירושלים התערבתי עם 10 אנשים שלא יכירו את הע"ג. בין היהודים בתמות הקצורים. רק במקרה אחד הספירתי. האם יש הוכחה טובה יותר לטייטוס שב כל הדעות המוקדמות שלנו? רחל פלטי, חיפה האם ידע העורך, ששם על אחד הקטעים ב"ספר" מניה את הכותרת, "גיונות והשמל", כי לנין אמר פעם כי קומוניזם הוא "בובייטיזם והשמל"? אברהם ביאלסקי, טבריה זה הרואי שהקורא ביאלסקי ירחוש אמון רב יותר לערכי העולם הזה. המלים האחרונות של הפורטוגליה העכירו בי חל-הלה. האם רוצה כתב העולם הזה לומר שינשם ילדים ערבים הפורצים בצווחת-אימים מרוב סחד כשהם רואים אדם ערבי? דינה גרדין, תל-אביב כן. המקרה קרה פעמיים לכתב העולם הזה ובקרו בכפר ערבי. גברת העולם הזה ...אנכ, האם שמחת לב לכך שהעגרים והעגרות לא התחשפו רק בצוענים, שורדים, ערבים וקואי? קים, אלא גם כמערכת העולם הזה? ראובן גלאון, תל-אביב דוגמה שתמצא חן בעיני הקורא גלאון:

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

גילה לופטמן נערת העולם הזה.

התקפה על התוקפים אני פונה לכל אזרחי ישראל שיש להם מצפון במשפט הימאים קבע השופט שהשוטרים תקפו את הימאים של האניה תל-אביב באוסן בלתי-חוקי, וכי משפט שטייר-שייב אנו למדים שכל אורח יכול להניש תביעה סלילית נגד מסירו חוק. מי מוכן לתת יד (וכסף) כחי לשכור עורדי-דין טוב ולהניש תביעה סלילית נגד מפקד משמרת נמל חיפה?

בני מפלגה באויר אני יודע לספור (בעזרת הרגליים אני עד 10) אך טרם חילקתי את הנוער לשני חלקים כקלנימוס הלננס (העולם הזה 749): האחד שיצר רבות סלוניות והשני ההורג את זמנו בבתי-הספר. אני מיעץ לו לבקר במועדון קלוב התעופה, בו מכינים את עצמם עשרות בני נוער לתפקידים חיצוניים והתנדבות ספורטיבית. (זהו) סמל לא-מפלגתי ועל-מפלגתי. נפתלי קרמון, תל-אביב אל נפתח פה לשטן: המפתח עלול להגיע השמיתה. זכות וותק לפושעים איני מסכים עם משה בלומפלד ומערכת העולם הזה (746) כאילו מוכיחה הסטטיסטיקה שהפושעים לא התרבו עם העלייה החדשה. ידעו כל העולים

בזו עיני עיתוני הצנע

עובר-אורח שראה בחלון ראוזה תל-אביבי נידות צבנוניי, תמה, שאל: "מה זה?" "אינך יודע?" הוסי' בר לו, "זה הסטף החדש, שטרות מאה וחמשים הפרוטות!" "באמת?" תמה עובר-אורח, "חשבו" תי שאלה עיתוני ה"צנע".

הקוראת יהודית אורנשטיין, תל-אביב, זוכה בפרס של לירה (בלי מחשבות).

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

החדשים שלפני בואם היה כאן בארץ הרבה יותר טוב, מכל הבחינות, וביחוד הצד המוסרי-המני. את רחוב סנטון בחיפה ונבליה ביפו יסרו עולים חדשים מרומניה, מרוקו ועיראק. עובד גושן, עתלית אן אין הם יכולים להתפרק שהם עולים על רחוב הירקון, תל-אביב ורחוב המלכים, עזיפה, בימי מלחמת העולם השנייה — בלי עולים חדשים. מי בתור? בזמן המלחמה, עת קיבל החייל חופשה קצרה מהחזית, לא יכול כמובן לזכור את זמנו היקר בתורים למיניהם, וכל אנשי העורף הבינו זאת. (אבל) כיום אין מלחמה, וכל אחד מאתנו היה או היה חייל. אם יצליחו להכניס סדר לתור נהיה יותר בני אדם. ה. הבלר, י. מינצברג, יפו העולם הזה מסכים, כשהמדובר בחיילי שרותים המשרתים בערים. אינו מסכים לגבי חיילים הנמצאים בבסיסים מרוחקים, הבאים לחופשה קצרה. מוות דגנמטרים ברצוני לסנות מעל עמודי העולם הזה להתאחדות בעלי בתי הקולנוע בישראל לא להציג סרטים נגנסי טרטים בפני הנוער. לדעתי ישנו חלק מהנוער שהוא מושחת כתוצאה מההשפעה ההרסנית של סרטי רצח ושוד. ישנם (רדי) סרטים חינוכיים ומדויקלים. פנחס שוארץ, טבריה וכיצד תלמד המשמרת השניה של פושעים ישראליים את מקצועה?

מכתבים

צטבק נגד תשבץ אני חושבת כי צטבק כזה (העולם הזה 748) אשר לתת נס עם תשבץ. ז.א. שבוע צטבק ושבוע תשבץ. לדעתי זה לא ישעמם ולא יהיה חריגוני. יהודית ברנין, תל-אביב התשבים הרגילים מוצלחים מן הצטבק מכונית עימול מותו של הפותר. משה עשת, חיפה

מטען באניה העברית - אבן לבניין! אולם כעבור 16 שנה, בהן כילכל נמל תל-אביב את מאבק הישוב והציל את צה"ל בימי המצור של ראשית מלחמת העצמאות. הפך הנמל בן-חורג למדינה, מוזנח וחסר תעסוקה מלאה, כאשר ח" לוצי הפריקה העבריים מעשנים סגריות באפס מעשה או יושבים על שובר הגלים הארוך כדי לדוג דגים ולהרוג את הזמן

למרחקים מפליגות הספינות - אלף ימים עובדות ופורקות - תכלת מלמטה, ותכלת מעל - אנו בונים כאן נמל, כאן נמל! לצלי-לים אלה, שביטאו את התלהבות העצומה שאחזו את הישוב, הקימו פועלי תל-אביב ב-1936, בימי המאורעות את הנמל העברי הראשון. ליד הגה סמ"ל הת'צב משה שרתוק בשם הסוכנות היהודית, הו"כיר: "כל נוסע, כל ארגו

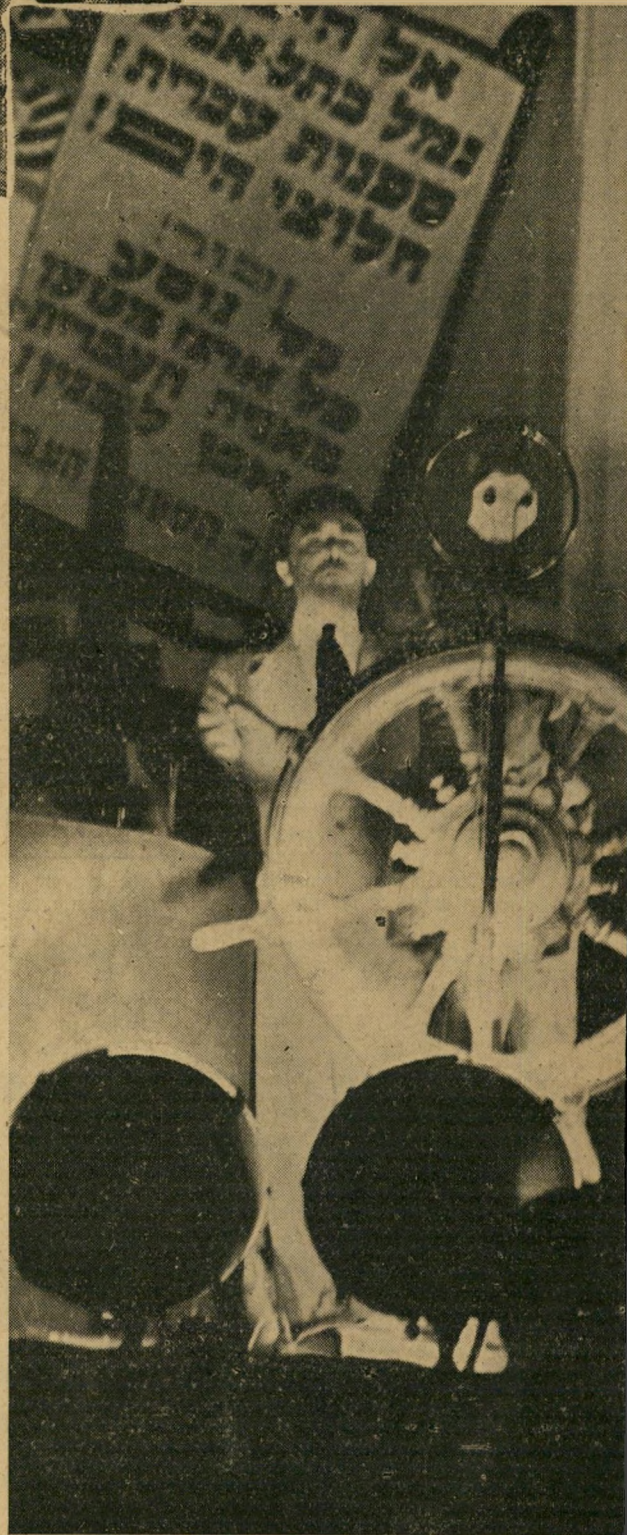
נמל תל-אביב

כאשר התבוססו היהודים הראשונים בדמם על מדרגות יפו, ב-19 לאפריל 1936, נדמה היה שסכנת רעב תאיים על הישוב העברי. סוחרים ופועלי-נמל יהודיים שוב לא העיזו כמעט להראות את פניהם בנמלי חיפה ויפו, שהיו חסומים ע"י שכונות ערביות טהורות. בין המשתתפים בהלוויה הגדולה של חללי יפו צעד גבר ממושקף, נמוך קומה, איש ראשון-לציון, בן למשפחה בילויים. רק לפני 5 חדשים הועמד בריכוכבא מאיר רוביץ בראש המחלקה הימית של הסוכנות היהודית, שנפתחה זה עתה. משך 5 חדשים אלה השתדל בהצלחה מה לקנות דריסת רגל בנמל יפו, לרכוש כמה סירות, להקים לפחות חברה עברית-ערבית. עתה התנפצו חומות אלה. סוחר תל-אביב דרשו משמר מזויין כדי לרדת ליפו ולקבל את סחורותיהם. אותו רגע, תוך כדי הליכה בלווייה, צץ רעיון מהפכני במוחו של מאירוביץ. האם לא זו השעה לגשת אל האנגלים, ולומר להם: "תנו לנו לפרוק את סחורותינו בתל-אביב?"

שלוש מלים גורליות. מספר מאירוביץ: הראשון שונן שנכבש ע"י הרעיון היה יצחק רוקח, אחיו של ראש העיר. שנינו פנינו אל לשכת המסחר, נסינו לשכנע נעה להציג את הדרישה. כאשר התערב גם משה שרתוק (כיום: משה שרת) לטובת הרעיון, הסכימה הלשכה. כעבור שלושה ימים התייצב משה שרתוק לפני אר"תור ווקופ, הנציב העליון אוהד היהודים. אותו ערב ציל-צל למאירוביץ, פתח את השיחה בשלוש מלים גורליות: "בריכוכבא, ווקופ הסכים!"

אולם לנציב היה תנאי אחד: על מנהל המכס הבריטי, סטיב, להסכים לרעיון. רוקח ומאירוביץ חיללו את השבת, נסעו אל סטיב. אחרי ששמע את הרעיון, ביקש את רוקח לצאת איתו לחדר השני, אמר לו: "מר רוקח, אני מכיר את הבחור הזה מאירוביץ, יש לו תמיד רעיונות משוגעים. אבל אתה, אדם בעל שם, כיצד אתה מסכים להפסיד בעניין מפורקס זה?" אולם כאשר נוכח לדעת שרוקח אינו נסוג, הסכים אף הוא.

בדיוק חודש אחרי פרוץ המאורעות, ב-19 למאי 1936, נפרק שק המלט הראשון מאירוביץ. גייתקיסטור היוגוסלבית דיטוורט על חוף ימה של תל-אביב. מעולם לא עורר שק מלט התלהבות כה רבה: חברות נוער שוטטו ברחובות

אנחנו הולכים אל הנמל העברי! היום: נחלת העבר?

העיר, שרו שיו. חשיפה המון אתה... מניית המפעל החדש. האורח, שרכש מנייה של לירה אחת, והממריץ את הפועלים לעבוד במרץ רב יותר במפ" על "שלו", הפך נושא לקאריקטורות נמל תל-אביב הפך נכס לאומי, כבש לו את מקומו בלב הציבור.

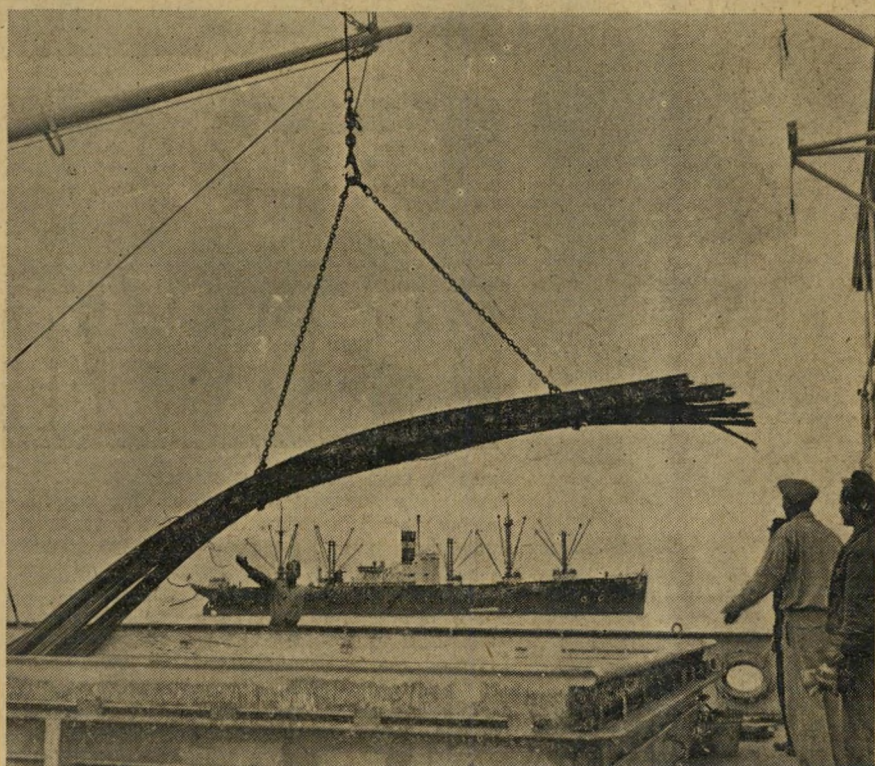
משלוח הנשק הראשון. משך 12 שנה נשאר נמל תל-אביב חביב הקהל. סוחרים תל-אביביים הקפידו לרשום בשטר-המטען כי מקום הפריקה הוא "נמל תל-אביב". פועליו התגייסו בסיטונות לצבא הבריטי, הקימו את "פלוגת הנמל" המפורסמת שרשמה דף מזהיר בקרב על טוברוק, בימי המאבק, ובראשית המלחמה, כאשר יפו וחפיפה היו חסומות בפני הישוב הלוחם, מילא נמל תל-אביב את תפקידו, כילכל את הישוב, את ההגנה ואת זויתות המלחמה. ליד שערי התאספו, בראשון לאפריל 1941, גודדי ההגנה שצחידים היו לבצע את מיבצע נחשון. חיכו עד כי יפורק משלוח הנשק הראשון.

אולם בשבועות המעטים שבין מיבצע נחשון להקמת המדינה קרו כמה מאורעות ששינו את גורל הנמל. גודדי ההגנה ואציל כבשו את יפו וחפיפה, שני נמלים נוספים נפתחו למדינה החדשה. ובעוד שנמל תל-אביב אינו שייך למדינה אלא לחברה ציבורית (אוצר מפעלי ים), שחלק ניכר מהונה מרוכז בידי גופים אורחיים שאינם אהודים על השלטון, הרי עברו שני הנמלים החדשים לבעלות הממשלה.

ומאותו רגע החלו הצרות של נמל-תל-אביב.

סבא קאפיטניו: אופיני לפועלי הנמל הוא סבא דוד ("קאפיטניו") אשכנזי. מפעיל מנוף, בן סאלוניקי שעבד בנמל מיו" מו הראשון, שרת בפלוגת הנמל האייתי בצבא הבריטי, נפל בשבי הגרמני, ברח וחזר לנמל. בנו נפל בקרב על הקסטל.

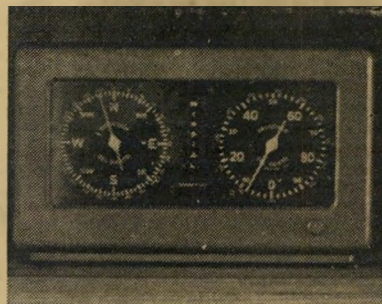
הפועלים:

פועלי נמל תל-אביב הם וותיקי מקצוע, עובדים ברובם מאז היווסד הנמל. חלק מהם בא מסלוניקי, יוון, חלק אחר נוייס בשעתו מאגודות הנוער. כל רביי-החובלים מסכימים כי פריון העבודה בתל-אביב עדיף על כיום במידה ניכרת על פריון עבודתם של פועלי נמל חפיפה, שאינם עובדים לפי נורמות. הם מאשימים את הממשלה, שלא נתנה להם מזון נוסף, הדיור לעובדים עבירי חוספת נקודות לקניית בגדים נוספים, אף כי בגדיהם מתקלקלים במהירות בעבודה הרטובה. הם דוחים בתוקף את האשמות ועדת-החקירה הממשלתית, שמענה כי התיחסו לעבודתם באדישות.

הרודן, מזג האוויר

כיוון הרוח, קובע למעשה את גורל נמל תל-אביב. כ־100 ימים בשנה אין העבודה בו אפשרית, עקב סערות ימיות המונעות את הפריקה.

מלבד המעגן הקטן לסירות הפריקה, אין בנמל תל-אביב הגנה כל שהיא לאניות, הנאלצות בימי סעה להרים את העוגן ולהתרחק מן החוף. אולם בהשטלים לצמצם, עד כמה שאפשר, את נזקי מזג-האוויר, עובדים הפועלים גם בימים של התיגברות הגלים (תמונה משמאל). מסירות זו התיגבאה באסון שאירע לא מכבר, בו קיפח אחד הפועלים את חייו; הפועלים נטשו את הפריקה רק ברגע האחרון, אחרי התחלת הסערה, ושניים מהם הופלו עיי הגלים הימה שעה שחזרו לחוף. מלח הסיירה, אריה הוכמן, קפץ לים הסוער, הצי ליוח בבורתו להציל אחד, אולם השני טבע וגווי תו לא נמצאה עד היום למרות חיפושים רבים.

המנהל החדש - אין למדינה ולצמיגים, חסרות

לה מכונות. מה יש לעשות? נשאר רק פתרון אחד: לזרוק את עצמנו לים. אומר יצחק ציזיק (שמאל), המנהל החדש שגרט למהפכה בנמל. עלינו לפנות אל הים, לני צל כל אפשרות לפרוק סחורות בקרבת מקום חפצן. אולם מה עושה הממשלה? עליה לפנות לתלאביב את הסחורות המיועדות לה. ע"י הכנסת השם תלאביב לשטרי המטענים ולחזוי השכירות של האניות, במקום לאפשר לסוחרים להכניס את הוצאות ההובלה היבשתית המיותרת מחיי פה לתלאביב לקולוציה ולמחירים ה"רשמיים". ציזיק, בן אהדת המשפחה המפורסמת ביותר בארץ, סבור כי "אלו הים (והממשלה) עוזרים לזה העוזר לי עצמו". המריץ את הפועלים למאמץ יותר, הבטיח תנאים מיוחדים לסוחרים המביאים את סחורתם לנמל תלאביב. אחד מהישגיו הבולטים ביותר: שלום בית עם פועלי הנמל, שבחרו ברובם בנציגים פמיים, ועם סוכני האניות ושאר לקוחות הנמל. עקב המוראל הגבוה של הפועלים ושיפור הסדרים, אין מספר הגניבות בתל-אביב אלא אחוז מספר הגניבות בחיפה.

דובר הפועלים

עמוס מוסינון (למטה) איש ועד הפועלים (המור) כב לפי מפתח אישי מ"ש אנשי מפ"ם ושי (ני אחרים) הוא אב לשני ילדים, בא לארץ ב' 1938 עם עליית הנוער. אומר עמוס, איש מפ"ם פעיל: "משרד התחבורה הוא בעל נמל חיפה, לכן מפרקים שם. בחיפה כל העבודה בידי סולל-בונה, המשלמת לפועלים תוספות מוסיות למשכורתם, בצורת תשלום עבור שעות שלא עבדו בהן. ואילו בתלאביב מתנגדת ההסתדרות לעליית שכר של 25% בהצביעו על פריזון העבודה הגבוה של פועלי נמל תלאביב, מכחיש עמוס את טענות ועדת החקירה הממשלתית כאילו טרבו הפועליים לעבוד שעות נוספות או להנהיג משמרת נוספת, או כאילו הפריזו במלחמתם על תנאי עבודתם. טוען עמוס: בשם פועלי הנמל מצטרף ועד הפועלים לתביעתה של הנהלת הנמל כי הממשלה תכריח את האניות לפרוק בנמל תלאביב את סחורותיה המיועדות לתלאביב. מאז קיבל ציזיק את הנהלת הנמל לידי מניסים פועלי תלאביב להוכיח את יעילותם ואת השירות הטוב שהם יכולים לתת המסוגל להתחרות עם זה של נמל חיפה.

נציג הממשלה

בר"כ כוכבא מאירוביץ (מיין) ששרת עד לפני חודש כמנהל כללי של שרד תי הנמלים, הים והאוויר במשרד התיחבורה, מכחיש את האשמות הנהלת הנמל והפועלים כאילו מקפחת הממ"שלה את הנמל, מצביע על חלקו הרב בהקמתו. "לוא היה מישהו מקפח בזדון את נמל תלאביב שעה שהציפיות בנמל חיפה מדריכה את שני תנו בליה, היו צריכים להעמיד אוי"תו לדין" מכריז מאירוביץ, רואה את האשם האמיתי במצב בתפוקה הירודה ובסדרים החקויים ששררו בעבר בנמל. עקב המחסור באניות בעולם (מאז מלחמת קוריאה) אין איש יכול להכריח את בעלי האניות לע"ן גון בתלאביב כשאינם רוצים בכך, והצורה היחידה למשכס היא לשפר את השרותים. אומר מאירוביץ: כניסתו של ציזיק לתפקיד מנהל הנמל עלולה לחולל מהפכה, כי ציזיק הוא איש מעשים שאינו בא רק בתביעות

אלף דולארים ליום. למעלה משני שלישים של

הסחורה המגיעה לארץ מיועדת למרחב תלאביב והדרום. התחבורה הימית, שהיא הזולה בעולם, יכולה להביא סחורות אלה לנמל תלאביב או לנמל יפו (השייך לממשלה, אך המנוהל ע"י נמל תלאביב), כמעט עד לדלתות בתי-החרושת או המחסנים. אולם רוב רובה של סחורה זו מגיע כיום לנמל חיפה, על מחסניו הגדולים, מועבר תלאביבה בעזרת הצמיגים והבנוזין העולים למדינה כדי כיום רבים. מדוע?

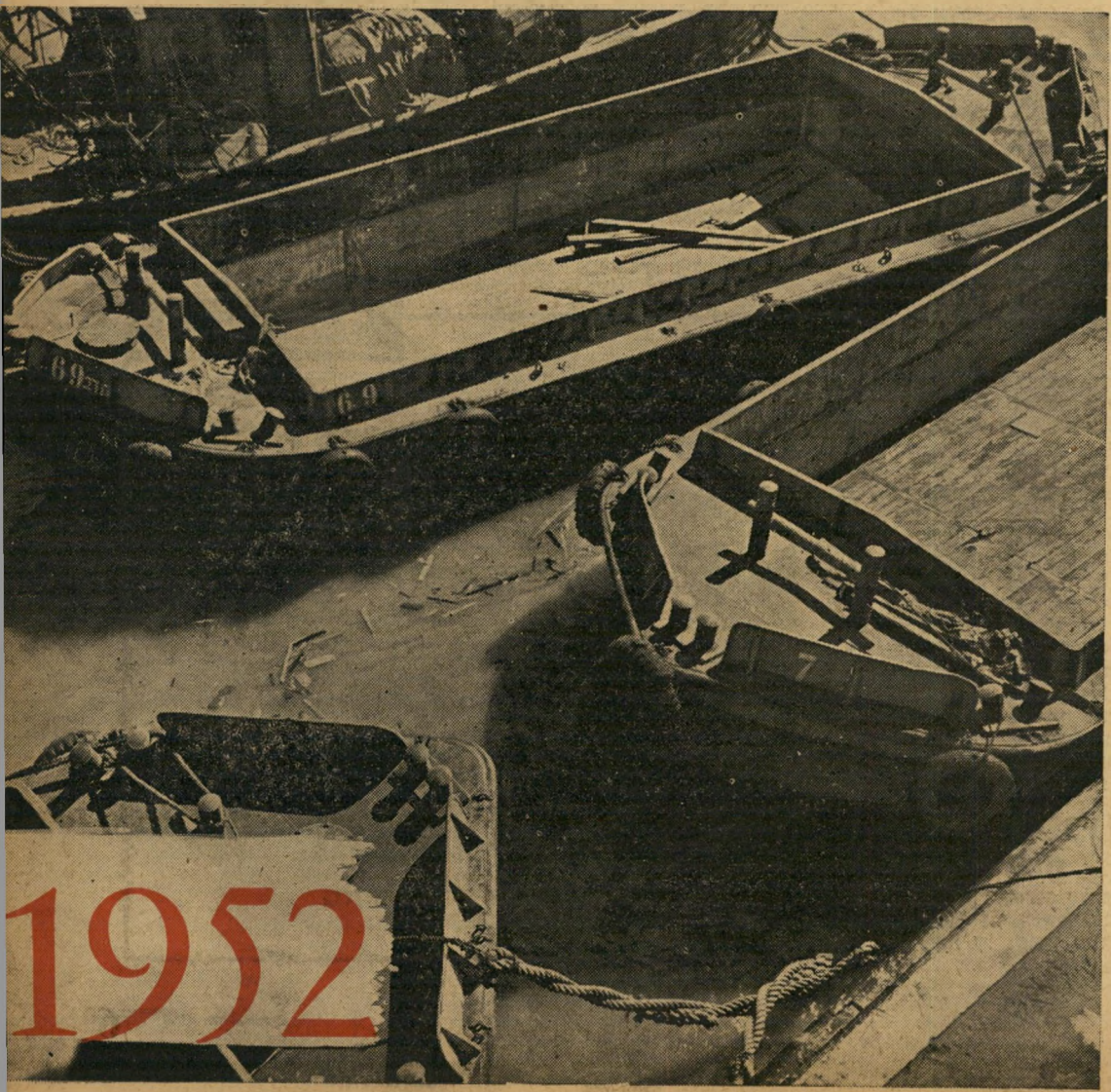
יתרון גדול אחד לנמל חיפה, הוא נמל סגור. אפשר לעבוד בו כיום ובליה, בימי סערה כבימים טובים. שום דבר אינו מפריע בו את המהלך התקין של העבודה. נמל תלאביב, לעומת זאת, פתוח. האניה, העוגנת מיל החוף, מופקרת לקפריסות הטבע. עם התגבר רוח סערה עליה להרים עוגן, להתרחק מן החוף, פן תתנפץ על סלעיו או תעלה על חולה. רבי-החובל והצוות אינם יכולים לעזוב את אנייתם גם בשעת הפריקה, נשארים דרוכים על משמרתם.

אולם מול יתרון טבעי זה, יש צדדים פחות אהודים לנמל חיפה. אין כמעט נמל בעולם שיש לו שם כה רע בעולם. סך האבידות והגניבות בו מגיע למיליונים, עולה בהרבה על סך הגניבות בתלאביב ויפו, שם ההודמור"ות רבות הרבה יותר (בגלל הדרך הארוכה מן האניה עד למחסן). עקב ריבוי האניות בחיפה, נאלצת האניה לרוב לחכות זמן רב עד שמגיע בכלל תורה להיכנס לנמל, מפסידה ימים רבים (שכל אחד מהם עולה לבעלי אניה בינונית למעלה מאלף דולארים).

כמות העבודה בנמל ירדה, הלכה מדחי אל דחי. לעומת 360 אלף הטון שנפרקו ונטענו ב-1950, עברו בו ב-1951 רק 300 אלף. מאחר שרוב רובם של 1200 עובדיו (מהם 700 סווארים, ספנים והגאים, 300 סבלים ו-200 מנהלים ופקידים) עובדים בשכר מובטח, (לפחות 16 יום לחודש) גרמה האבטלה הפסדים גדולים.

כל שק של דואר. כשהגיע המצב לשיא השפל הופיע, לפני 3 חודשים, איש חדש על הבמה: יצחק ציזיק, מי שהיה מנהל ענייני הנגב במשרד ראש הממשלה וה"נחשב לאחד המארגנים הטובים ביותר במדינה, קיבל על עצמו את תפקיד מנהל הנמל.

תוך ימים ספורים קרו מעשים גדולים. פועלי הנמל, שרוב נציגיהם אנשי מפ"ם, התייצבו לימין המפעל, הס"כ כמו לעבוד לפי גורמות ולהגביר את התפוקה, בהיבנם שגורלם האישי קשור לגורל המפעל. אמר יצחק ציזיק: אין אנו מבקשים טובות. שרותנו טוב יותר, נוח יותר, לעתים גם זול יותר. אנו חוסכים למדינה את הדיכויים להובלה יבשתית (מחיפה לתלאביב) עתה אנו דורשים כי הממשלה תעשה את שלה, תביא לתלאביב כל שק של דואר וכל ארגז של מטען אשר מוטלי תלאביב יכולים לפרוקו!"

העם

ספורט עתיק ימים

המדינה כולה רשבה בירת-ענק, חזתה בהצגה הגדולה הראשונה של מלחמת-פריים. הספורט העתיק, שהובא לספרד יחד עם תרבות האיסלאם ע"י המארוקאים, זכה בהצגת-הבכורה הישראלית שלו לביום מדויק, לפי כל כללי המקצוע. הפר החירות, שרוה בשנים האחרונות, התפרץ לזירה, כשהוא זועם וזועף, מוכן לקרוע לגורים כל הסכם השילומים עם גרמניה, לזכות, תוך כדי כך, לתשואות מצד קהל הצופים. אולם כשנעצר לרגע והתבונן מסביבו, החל מהרהר. כי בזירה עמד מחנה גדול של לוח-מייפרים מוכנים לזכות לתהילה בספורט זה. אולם הפר לא יכול היה להיסוג. בהתאם לכללי הספורט, נפתח המאבק בתהלוכה ססגונית של כל לוחמיה-הפרים הפוטנציאליים: מזכירי הסתדרות, שרי ממשלה, מפקדי מש-טרה עברו מסביב לזירה, מנופפים בדגלים מילוליים ומחייכים לעבר מעריצות יפות. אחר החלה ההתגרות המסורתית: באנדרון לרוט ירו בו היצים מילוליים, פיגאדורים, רכובים על סוסים עתונאים, הרגיו אותה בתנינות מאמריות, טוראדוס הפיחו את זעמו בעזרת דגלים אדומים. הכל היה מוכן לשלב הסופי, האמתי: תופעתו של המא-טאדור עצמו, דוד בן-גוריון, שעליו היה להרוג את הפר המעריץ בתנועה זריזה אחת. הפר עצמו, פיקח מבני גזעו, הבין היטב את הנעשה. אולם המאטאדור המומחה לא השאיר לו ברירה. אם יסוג, יהפוך מטרה לבזו וללעג של קהל הצופים. אם יתער קדימה, ייכנס ישר למלכות.

לד בנורח. היה זה הסיכוב השלישי של הדירקטור בין דוד בן-גוריון ומנחם בגין. כמו בשני המקרים הקודמים - עניין אלט לנה ופרעות הכנסת - התקף בי. גי. את יריבו שעה שזה נמצא באמצע התנופה, ללא יכולת לעצור.

אחד הביוגראפים שם בפי יוסף סטאלין את האימרה ששיא תענוגותיו הוא להסמין מלכות לאויב וללכת לישון בשלוה, בידעו שאין לאויב ברירה אלא להיכנס לתוכה. אם טעמו של ראש הממשלה דומה, יכול היה ללכת, השבוע, לישון במנוחה.

המשק

אחרי ס'גדיות, סוכר

משני צדי כביש תל-אביב-חיפה, בין רמת גן ובני-ברק מתנשאת שורה ארוכה של בני-ינים גדולים - מפעלי התעשייה הקלה ה-ידועים ביותר בארץ. השבוע נוסף להם מפעל חדש, בית חרושת להפקת סוכר מסלק. המפעל, ראשון מסוג זה בארץ והתוספת האחרונה למפעלי האחים בזרנו בעלי מפעלי מצעים, סימורים וסיגריות, עשוי לייצר, בה-גיעו לתפוקתו המלאה (2700 טון) 10% מתצרוכת הארץ בסוכר המיובא עתה ברובו מאמריקה הדרומית ומאצרות-הברית. לפני

* בין היתר: עליה, עסיס, צהדה, פרימן, משייזקס, ארגמן.

המלחמה נצרך בעיקר סוכר לבן מקני-סוכר מצרי.) במסיבה שנערכה לכבוד ביקור ראש ה-ממשלה במפעל החדש הוסבר לו כי עד אשר יובאו כל המכונות מצרפת, יועסקו 40 פועלים בייצור כוהל, מוצר-לחיי שאפשר להפיקו מסלק-סוכר ואילו הפסולת תנוצל כמספוא לבהמות. עם השלמת התקנת הציוד המלא יגיעו גם מומחים ממפעלי האחים ניריץ (בני מהגר רוסי יהודי, שעסק בענף זה לפני המהפכה הסובייטית, קיבל עזרה ממשלתית להקמת מפעליו בצרפת) להדריך טכנאים מקומיים בהנהלת המפעל. מפקדי שיכנויים. אולם ביקורו של ראש הממשלה (שארך למעלה משלוש שעות) לא היה מוקדש לעניינים משקיים גרידא. פה ושם פנה אליו אחד הפועלים בשאלה,

המעמד העלישי עסק נשי לחלוטין

מן החוץ הגיעו צעקות המון גועש. המר של הצבאי של בקעה אל-גריבה, במשולש הקטן, יצא ממשרדו מלא הפתעה - מה פשר הפגנה זו? מדוע צועקים אנשי הכפר ברחוב. אולם משיצא למרפסת בית-המשל נוכח כי טעה במקצת. לא היה בין המפגינים כמ-עט אף גבר אחד - ההפגנה היתה עסק נשי לחלוטין. תביעת המפגינות: "החזירו לנו את הגברים! אין מי שיעבוד בשדות!" נתברר כי בגלל שכר העבודה הגבוה אשר בעלי המחצבות היהודיים בסביבה משלמים, ערקו מאות ערבים משדות הכפר, הסתגנו אל מחוץ לאזור הממשל להשתכר במחצבות.

דוד בן-גוריון, שמעון בזרנו, ויחיא עופרי לשיכנויים, מפקדים תימנים

המושל לקח עמו חיליים, יצא לסריקה במח-צבות, מהן אסף את הפועלים חסרי הרשינות והחזירם לכפר. מקרה זה היה אופייני למצב ששרר בכפ-רים ערביים לפני הכרות הממשלה על שור-יון שכר העבודה של פועלים יהודים וער-ביים כאשר נהגו הערבים להסתגן מאוררי הממשל להשתכר אצל יהודים שביכרום (בשל תפוקתם הגבוהה) על פועלים יהודים. רינה וצהלה. הכרות הממשלה על הש-וואת השכר שנתקבלה כנצחון גדול עליידי כל ערביי הארץ כללה גם סעיף אחר שהיה אף הוא נושא לרינה ולצהלה: ביטול קרן הפרשים אשר אליה הכניסה הממשלה עד כה את הפרשי המחירים שנוצרו ממכירת תוצרת ערבית וזוה לשוק העברי במחיר מלא.

קרן זה, אשר נועד לה תפקיד חשוב ביו-תר לפיתוח הכפר הערבי המפגר כקידוח בארות להשקאה-ולמיישתייה, רכישת ציוד חדיש והכנסת שיטות עיבוד מתקדמות, נר-אתה לערבים כאמצעי לגזילת כספם. החק-לאי הערבי שהיה נאלץ להשאיר בקופה זו חלק ניכר מהכנסותיו ראה בכך פעולת כפ-ייה ממשלתית ואילו באותו זמן לא נראו לו השיכלולים שבוצעו מכספי אותה קרן אלא כמילוי חובותיה של הממשלה. כשולנה האמיתי של הקרן היה נעוץ ב-עובדה כי מנהליה לא הצליחו לשכנע את הערבים כי אמנם מנוהלת היא לטובתם, עשויה למלא את תפקידי הארגונים הציבור-ריים האחראים לעבודות הפיתוח בכפר ה-ערבי אך החסרים לחלוטין ביישוב הערבי המפגר. אילו השתמשה הממשלה בקרן כמכ-שיר לפיתוח היתה יכולה אותה תכונה של ביצוע עבודה ציבורית מאורגנת, תוך שיתוף פעולה הדוק עם הערבים בתפקידים מבצעים, להציעו צעד חשוב לקראת העלאת רמת ה-מיעוט הערבי, מקלה את קליטתם במדינה.

מפלגות

מרד השבעה

בתקופה האחרונה של מלחמת המחתרת ה-פורשת" נגד המשטר הבריטי בארץ נפוצו שמעות על נשואין מוזרים בין שני גופים

שהיו לכאורה, רחוקים איש מרעהו: לוחמי חרות ישראל והמפלגה הקומוניסטית העברית, קבוצה שהתפלגה מן המפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית של אז ודגלה בקומוניזם לאומי. לא היו אלה שמועות שוא. שני הגופים מצאו מכונה משותף: מלחמה באימפריאליזם הברי-טי והשפעה אידיאולוגית שמאלית על חלק מצעירי לחיי.

בין צעירי שני הפלגים, שהכירו אז איש את רעהו, היו חגי אשד, איש לחיי (כיום בן 22) ומרדכי נסיהו, קומוניסט-עברי (כיום בן 23). שניהם נודמו יחד כעבור זמן מה, יחד עם רבים מחבריהם, בשורות מפ"ם, נשד בשוותף להקים תא של סטודנטים מפ"מיים באוניברסיטה העברית, בה לומדים שניהם. כשקם התא ונתגבשה בו קבוצה של 7 צעירים (ביניהם אליהו חסין, ממפקדי גבעתי, שמואל אלמוג, קריין קולי-ישראל ודן הורר-ביץ, בנו ומסגנון) של מנהל האוצר, נח-בררו שתי עובדות: בחוג החדש מעטים "אנ-שי מפ"ם גזעיים" (וחיילי השומר הצעיר או אנשי סיעה ב'), ודעותיו חורגות במידת מה מן הקו המפ"מי האדוק. כשהגיש מרדכי נמי-הו, הוגה-הדעות של הקבוצה, כתבי-יד לספ-רית הפועלים, חשבה זו שהוא אפיקורסי מדי, שלחה אותו לאישור לפרופסור האנגלי היימן לוי, התיאורטיקן של המחנה הקומוניסטי המערבי. הפרופסור אישר שכתב-היד אינו אפיקורסי מדי, המליץ על פרסומו.

אולם המרוצת הימים קנתה לה האפיקור-סות אחיזה מסוכנת יותר בין אנשי החוג. הם החלו מסתמלים פחות ופחות בגנרליסמו סטאלני, יותר ויותר באנשים שחלמו על הק-מת כוח שלישי בעולם: ניהרו בהודו, טיטו ביוגוסלביה וביוואן בבריטניה. התנגדות מפ"ם להענקה האמריקאית לא מצאה חן ב-עיניהם. סברו הם: השתעבדות מפ"ם לגוש הסובייטי היא, אוריינטציה על מלחמת העז-לם השלישית.

החדר לא קלט. משך חדשים רבים ישבו השבעה, החלו חולמים בסתר על הקמת מפלגה חדשה. בינתיים נוצר סביבם חוג גדול יותר, שלא בא דוקא משורות מפ"ם. קשה היה להם לבדוק את מספר אוהדיהם בקרב הסטודנטים, מסיבה פשוטה: החדר בו נת-אספו לא יכול היה לקלוט יותר מ-35 איש. אולם לפני שהתבשלו הלככות להחלטה סו-פית, קרה משהו: דוד ליבשיץ, איש לאח-דות העבודה, התפלג ממפ"ם (העולם הזה 748), התוהו קו שדמה במידת-מה לקו הקבר-צה. הם החליטו להצטרף אליו, הודיעו ב-מכתב למוזכרות מפ"ם ש, אין אנו מוצאים עוד מקום במפ"ם. אף כי לא בכל הדעות הם תמימי-דעים עם ליבשיץ, קימו בחינה אישית רב המרחק בגיל ובמסורת, קיוו השבעו: משקלם הרעיוני יגבר במפלגה החדשה, יצ-ליח להפכה לבסיס להתפתחות חדשה. למחרת הודיע על המשטר: אנשי הקבוצה סולקו משורות מפ"ם.

הים

שעשועים בלי לחם

כשיצא השבוע רב-החובל יצחק (אייק) אהרונוביץ את ישראל כדי לקבל לידיו את הפיקוד על אגדת שוהם א/ק צפונית במלמ-רוטרדם, השאיר מאחוריו ציבור ימאים מר-נפש לא פחות מאשר זה שעה שאייק נכנס לנמל חיפה, על גשר א/ק תל-אביב. בשיא המרד הגדול. הסיבה: על אף כל ההבטחות של הועדה המארגנת, הממונה מטעם הס-תדרות, לא צורף אליה אף ימאי אחד המייצג את הציבור, ולמעלה מ-200 ימאים, שליש ממספר השוטחים, נשאר על החוף מחוסרי-עבודה.

כשניסתה הועדה לארגן אסיפה של ימאים, נתקלה בחומה אטומה של שנאה, לא חזרה על נסיון זה שנית. התוצאה: משך 3 חדשים לא באה הועדה אף פעם אחת נוספת במגע עם הימאים שאותה היא תמירת לייצג. בתח-ליף אירגנה מסיבות של עונג-שבת (שאלה לא הופיעו כמעט ימאים, אלא רק פקידי הס-תדרות שהתאהבו במזון הימאי שאין משל-מים עבורו מכס). טוענים הימאים: הועדה למדה מן הרומאים שיש לתת להמונים לחם ושעשועים, אולם נותנים לנו שעשועים בלי לחם (עבודה).

עכבר יבשה ממונה. הנקודה הכאובה ביותר היתה ירושת ימי המרד. אחרי שיד-רוורו מן הצבא של נמרוד אשל (העולם הזה 749) עוד נשארו 15 קצינים ו-21 ימאים אח-רים מגוייסיים צה"ל, מפוזרים בין יחידות לא ימיות. אותה שעה תפוס מקומם על-ידי ימאים זרים, המקבלים משכורת אגדית. דוג-מה: באניה אילת תפוס מקומו של המכונאי הראשי העברי, איש פלמ"ח פצוע-קרב שגוייס

סטודנטים בחוץ-לארץ: לפני שער נעול

הדום המפורסם, אשר אך מעט נשאר מזה רוב הקדום מהחזק מקום מפגש לסטודנטים מסוג אחר, קבוצת אמנים ישראלים, הלומ' דים ציור, בימוי ופיסול. רק מעוטם מקבל הקצבה ורובם סובלים יסורירעב ושטופים בדאגות הקיום תוך התאמצות לחיות בבור המיה מפוקפקת אשר לעתים קרובות אינה אלא פרי התחפשות וסנוביוזם. אחרים מחג האומנים מתחילים ברצינות ליעודם, עובדים ימים מתימים בסבלנות ובלילות כניצבים בהצגות על מנת לאפשר לעצמם שעותיים לימוד ביום בגלריה מפורסמת או בבמת חובבים.

איתן, המשתלם במשחק ובבימוי, מציג ב" ערבים לפני ילדים ובשעות היום משמש מש" גיח במוסד יהודי לנערים צעירים. מרים הצ" יירת מתלבטת בהשגת פרוטות מספר לאר" חת הצהרים ודוחה הצעת הלואה של חמשת אלפים פרוק (כ"5 לירות) מאחר שיהא יר דעת שאין באפשרותה להחזיר את הכסף. וההיפך — רותי, בתו של חרשתן עשיר בארץ, שהופיעה בפריס לפני שבועות מספר ללא הקצבת דביוזם. היא באה ללמוד פס" כולוגיה. אך לפני ימים מספר החליטה לנסוע לזינבה השתייציית להאזין להרצאות בספרות וכיצד נוסעים לשווייץ? דרך לונדון וספרו. החברה הישראלית מתמרמרת בשקט. רותי באה בשעה רעה, בשעת עיכובים במשלוח הדיביוזים כשכולם דשים בנושא זה.

שלושים אלף הפרנק, הסכום המוקצב ל- סטודנט לחודש ימים, מספיק אמנם לקיום הוגן גם היום — עשרים מיליון אורחים צר" פתים, בעלי משפחות מרויחים סכום דומה — אך ההקצבה לא הוגלה מזה שלוש שנים ויותר ויורק החיים בצרפת עלה לפחות בח" מישים אחוז.

הקלת הלחץ על הקופה. מרבית ה" ישראלים במדינת אינם בני עשירים ותשלום שלושים הלירות הישראליות היחה מעמסה לא קלה להוריהם בארץ. אך יש המוצאים דרכים להעברת דביוזים בלתי חוקיות ובי" גידון זה לא הועילו חוקי המדינה ולא כלום. יוחנן מקבל דולרים מאמריקה והקצבה מה" ארץ; אמנון, בנו של עסקן צבורי, אינו מקבל הקצבה, אביו הנוסע לעתים מזומנות לחוץ-לארץ מפרנסו בשפע. הם ודומיהם יכולים להרשות לעצמם חדר לוקסוס ואי" כבילות למסעות הסטודנטים הזולות. האח" רים, הרוב, גרים בקני" צפרים (ראה תמונה) כי השכון יקר מאד בצרפת.

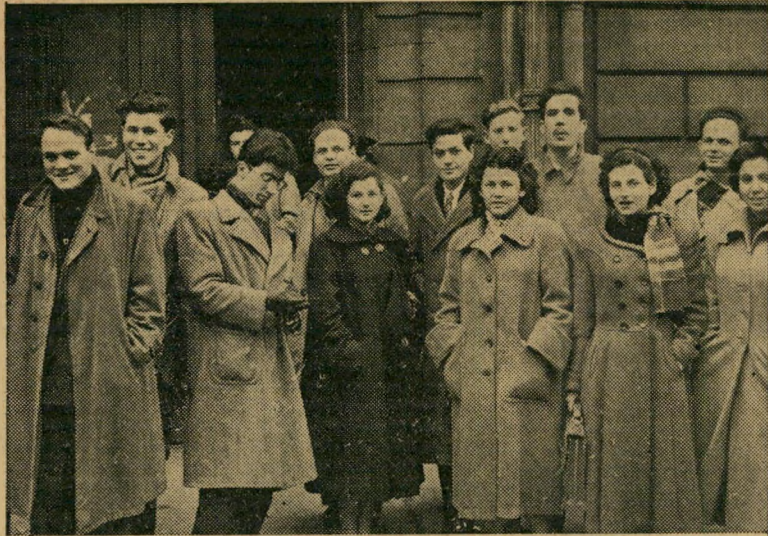
השמרנות על פחות קרוב של הלירה גר" מו לפניקה גדולה ומתמדת בציבור הסטודנ" טים. העתונים אשר הגיעו מהארץ נחטפו ודכאו בכותורתיהם על המצוקה הכלכלית. והם גם בשרו על מכת, ואף הביאו את ה" ידיעה הקצרה הקובעת כי הורי הסטודנטים יצטרכו לשלם מעתה לירה עבור כל דולר המוקצב לבניהם.

עוד לפני חדשים מספר התלחשו במדיס כי שרר האוצר מחפש תואנה להמעיט את מספר המתלמידים הישראלים בחוץ-לארץ לה" קל בכך במקצת את הלחץ על קופת המטבע הזר. ציבור הסטודנטים התארגן במהירות, שלח טלגרמה לראש הממשלה ומתאות לכל המשרדים הממשלתיים הנוגעים בדבר. האם יש להגביל את מספר המתלמידים עלידי" היכולת הכספית של הוריהם?

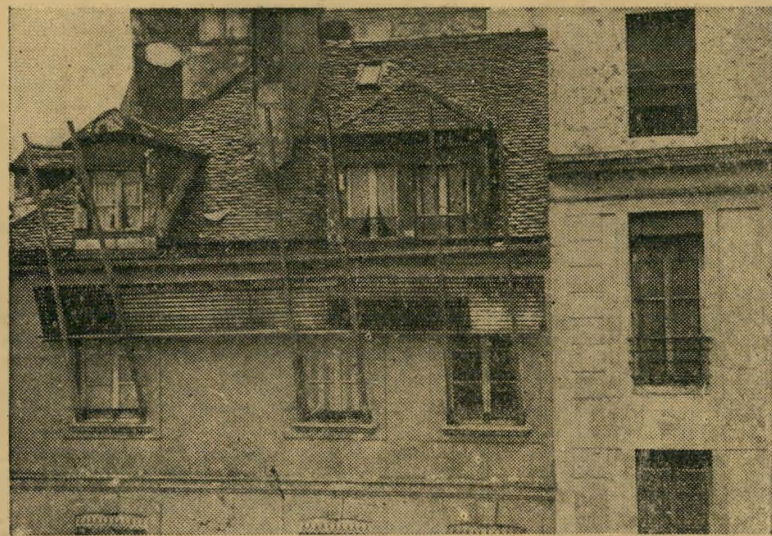
הסטודנטים לא הסתפקו בכך, יצאו בהפג" נה לפני משרדי הקונסוליה הישראלית בפ" רים (ראה תמונה); כי ברומה לכל אחד מ" שאר 1300 הסטודנטים הישראלים בארצות חוץ, הם עומדים נדהמים לפני שער הלירה" דולר להקצבותיהם, שער הנועל בפני רובם את האפשרות לסיום לימודיהם.

דים על רגליהם, הזמנה שנייה אינה לפי כ" סם. מתלחשים, כי עמוס אשר נסע לפני חדשים מספר ארצה באופן פתאומי, לנתח את שקדיו, קבל את הקצבתו בדולרים ובי" מזומנים ומאחר שמכרם בפלצל, רובע היה" דים והשוק השחור הנודע לשמצה בפריס — הרויח 30% נוספים על קצבתו הרגילה. מהו לומד? אין איש יודע, ובפריס אפשר ללמוד הרבה.

לשווייץ, דרך ספרו. ראובן, אלחנן,

הפגנת סטודנטים לפני קונסוליה ישראל כפריז
בנים חורגים.

משכן סטודנטים בעליית-גג פריסאית
באן צפרים

זינבה ורפי לומדים רפואה והוכיחו באוני" ברטיסה של פריס, כי הישראלים אינם נופי" לים מהצרפתים ולעתים אף עולים עליהם בשקדנותם ובכשרונם למרות קשיי השפה והחומר. "אטרופיה, קרדיוגרפיה" ומלים מפוצצות אחרות, מוטלות מצד זה של ה" שולחן ונבלעות ברעש בעיות הגיאוגרפיה והפיליטיקה העולות מהצד השני: פיותיהם של משה, ראובן ומני יורקים את כל מטען הידיעות שהיא. לצורך זה דרוש לו מטבע זר. אולם גם עד כה סופק לו המטבע הזר בצימי" צום: שלוש ממשכורתו, לפי השער הישן. משמע שימאי כשיר. רגיל, שהרויח 40 ל"י לחודש, היה מקבל 34 דולארים, סכום קטן

צאים בחוץ-לארץ למען עתיד המדינה, דר" שה החזרת שער הדולר ליושנו.

מפאריס, בה לומדים כמה עשרות ישרא" לים (63 מקבלי הקצבת מטבע זר) מוסר כתב העולם הזה, אליהו שפיידר, דו"ח סטוגני ביותר:

משך שלושת החדשים האחרונים היה "כסף, כסף, כסף!" מרהתום של מושבת הסטודנטים הישראלים בפריס. "רציאת מדי"

עם החלטת האוצר לחשב את שער הקצ" בות המטבע הזר לסטודנטים בחו"ל לפי דולר-לירה (העולם הזה 749 הורתה מערכת העולם הזה לשניים מכתביה בריכוזי סטר" דנטים ישראליים, בארצות-הברית ובצרפת, למסור דו"ח על מצב הסטודנטים הישראלי" יים.

מאוצות-הברית בה יושב כל סטודנט יש" ראלי שני בחו"ל, מוסר כתב העולם הזה, בניירורק:

לאחר תביעות בלתי פוסקות מצד ריכוז הסטודנטים הישראליים הגדול ביותר באר" צות-הברית, באוניברסיטת ברקליי שלי" סר" פרנציסקו, נענתה בלה הויזמן, מנהלת משר" רד הקונסוליה הישראלית בלוס אנג'לס והר" פיעה באוניברסיטה, שהתה בקרב הסטודנ" טים ארבעה ימים כדי לעמוד על מעט מן הבעיות, העומדות כיום בפניהם.

בחמש ישיבות הופיעו לפני בלה הויזמן הסטודנטים כגוף מאורגן שלוכד מ"כל ה" גורמים הישראליים בעלי זעם משותף, "כש" עיקר טענתם: קיומה של הפלייה בינם לבין שליחי הממשלה וצה"ל הגשלים לארצות- הברית להשתלמות על חשבון המדינה.

טענת הפלייה: בעוד שלאחר קיצוצים בהקצבתם, להם הסכימו הסטודנטים, בת" חשבם במצב המטבע במדינה, נקבע שהסכום המספיק למחייתם הוא 100 דולר לחודש, מקבלים סטודנטים-שליחים משכורות בנות 225 דולר לחודש לרויח, 342½ דולר לנשואים ותוספת של 50 דולר לחודש עבור כל ילד, עפ"י חישובים המותאמים למשכורתיהם של העובדים בשרות המדינה.

טענו הסטודנטים: מה ההבדל בתצורות המחייה של "סחם סטודנט" וסטודנט-שליח? אם יכול האחד להתקיים (עובדה המוכחשת ע"י הסטודנטים) ב100 דולר לחודש, יוכל גם השני. טענתם הנוספת: אין תשלום מש" כורות לעובדי המדינה בלירות ישראליות כתשלום בדולרים ומשרד האוצר העונב, ב" ידו האחת, עניבת חנק סביב צוארם, תובע מהם צמצומים אכזריים, מפור, בידו השנייה, מטבע זר ברוחב-לב.

גם זו לטובה. בתום ארבעת ימי שהר" תה של בלה הויזמן בברקליי, רווחת בקרב הסטודנטים הרגשת הקלה: מנהלת משרד הקונסוליה הבטיחה להמליץ לפני לשכת הק" שר לסטודנטים שלי" משרד החינוך ולפני המחלקה למטבע זר, לקיים את שיגורם של 100 הדולר לחודש במועדם, בתוספת של 100 דולר לשנה עבור הלכשה. (לסטודנטים הנמצאים בחוץ-לארץ למעלה משנתיים) ותש" לום בעד טיפול רפואי לפי חשבונות ש" אושרו ע"י הקונסוליה. אמרה בלה הויזמן, שנחשבה על הסטודנטים: "מצבם קשה. נעשה הכל." תגובת הסטודנטים: "כבר הת" חלנו להרגיש כבנים חורגים למולדת. גם זו לטובה."

זמן קצר לאחר מכן הגיע הד קביעת הש" ער החדש לסטודנטים אל החוף המזרחי של ארצות-הברית. 250 הסטודנטים הישראליים במחוז ניוירוק, החיים על הקצבת מטבע זר, מילאו את אולם בית-המדרש היהודי למורים, במעלה ברודו, ניוירוק, ונולד גוף מחאתי נוסף: ארגון הסטודנטים הישראלים בניוירוק, אשר נציגיו הסבירו כי קביעת השער החדש שהוא ברוב המקרים מעל לאמצעי הוריהם, יביא לידי נטישה המונית של משתלמים, שתמצאם את העתודות של כוחות המדע העתידיים למדינה. אחר החלט על שלילת עצומה אל נשיא המדינה, ראש הממשלה והשרים הנוגעים בדבר, בה הוד" גשה בעייתם של חיילי צה"ל לשעבר, "הנמ"

לאדם שיש לו לבלות כמה ימים בנמל ניו" יורק.

כשירדה מכה על המדינה, הודיעו לימאים כי מעתה יקבלו את הדולארים לפי השער החדש (לירה לדולאר), תרד הקצבתם במטבע זה לשלש. מיד קמה צעקה גדולה (העולם הזה 749), וגם אנשים מן הצד הבינו כי אם תתגשם תקנה זו לא ימצא עוד ימאי עברי. הודיע האוצר: הוא יקציב גם להבא את אותו סכום הדולארים לימאי שהקציב עד כה, הש" אירי לחברת שוהם להחליט כמה לירות לנכות תמורתם ממשכורת הימאי.

החברה העמידה פני תם, גילתה שתנכה (המשך בעמוד 10)

דיהם, מעוניינים בנקודה זו אף יותר מהם. הימאי מבלה חלק ניכר מזמנו החופשי בנמלים וזים, אחר שיליה שניים, שלושה שבועות בשיעמום הימי, בעבודת מפרכת ובתא מתניק, יש בו הרצון הטבעי לבלות את ערב חופשתו במרסייל או בליסבון בר" וחה כל שהיא. לצורך זה דרוש לו מטבע זר. אולם גם עד כה סופק לו המטבע הזר בצימי" צום: שלוש ממשכורתו, לפי השער הישן. משמע שימאי כשיר. רגיל, שהרויח 40 ל"י לחודש, היה מקבל 34 דולארים, סכום קטן

*מלח כשיר (א. ב.), תואר של מלח מק" צועי שנעמד בבחינה אחרי שנתיים עבודה.

רחבה לבאי-כח רשמי של הועדה המארגנת. הודיעו הימאים, ברונזה: לא נשלים עם קיומו של "מעכבר יששה ממונה" באניה. ובי" עלונם, המגיע לכל הצוותות, הזהירו: "...וכאשר ירצה, מי שעושה זאת באיולתה, את רוח החופש (של הימאים), ימית יחד אתה במיתא-נשיקה את הימאות העברית כולה!" **שני זנבות.** בדרך כלל ניסתה הועדה המארגנת לתקוע טריוז בין הימאים הפשוטים ורביי-החובלים, המהחיים כת בפני עצמם. נסיון זה נכשל, כשנתעורה נקודה שהרגיזה את רביי-החובלים לא פחות מאשר את הימ" אים הפשוטים: בעיית הקצבת הדולארים. כי רביי-החובלים מקבלים יותר דולארים מפקר

בימי המרד, עלידי מכוואי זר המשתכר 700 דולאר לחודש (פי 20 יותר מהקצבת הדולאר רים הרגילה של מלח).

כשניגשה הועדה המארגנת לנסח את ה" צעתי-חזוה העבודה החדש עם שוהם, התחדדו היחסים שבעתים. הועדה מסרה את עיבוד הצעתה לאדם הממלא תפקיד של "סופר" ב" חברת שוהם (תפקיד לא ימי, שכל תוכנו של מור על האינטרסים של החברה), לא הזמינה כלל את הימאים אלא לתפקיד פאסיבי, כמא" זינים חסרי-דעה, הסיבה נבחרה במהרה: בחוזה החדש צומצמה סמכותו של ועד" האניות, מוסד דימוקרטי הנבחר ע"י הימאים (בדומה לוועד-פועלים ביבשה), ניתנה סמכות

אילו בא נפוליון בונפרט לערוך מרוץ-תלאה של אופנועים, ספק אם היה מוצא לו מקום אידיאלי ותר מאשר הרגפוליון של רמת-גן. נקיקים נסתרים, שבילים מפותלים ומורדות תלולים הגדילו את זיכוייו של כל אחד מ-14 משתתפי התחרות השנתית על גביע שועלי-שמשון, לשבר את מפרקתו (ראה 'קוראים').

חיים במזל. לאחר שעה של אימונים על מסלול מיוחד, נשתתק סרטור המנועים ורעש ניסויי הבלמים ושלמה בסברודה, המארגן הטכני בן ה-41 של התחרות כינס את המשתתפים לעריכת היכרות כינס לבין מסלול-המרוץ. המתחרים שהעמידו פני גיבורים למראה מעלה הזנבות הבוערים, גיא הסביבון הפתחל וקיר המוות. עיקמו את פניהם, פה אחר, משעמדו נוכח מורד הבלהות. מסיים המרוץ. אל המורד הובילה מדרגת-הר צרה כלעאה האפורה והזקנה שרבעה עליה. אמר אחד המשתתפים: "זה גלוי במזל אם נישאר בחיים." התחם שני: "מי שיצא יקבל גם נשיקה ממלכת היופי (מיכל הראל)", שיטבה אותה שעה הבושת מצנפת תכולה, יפה מתמיד, ליד שולחן הנשיאות, שלחה מבטים אל נקודת-המוקד של עדשת מצלמת הקולנוע של קולנוי-גבע, אשר קלטה רשמים נעים במרחב המטרטר.

פצע בורוע. שבע דקות לפני השעה שתיים, הזמן שנקבע לזינוק, גזר עורך העולם הזה את סרט המשי שנמתח לאורך ריכוז האופנועים (גרים בכך להתמרמרות הנוכחים שטענו ש-הדיקנות עוברת כל גבול), וזלמן רוטר, מכוואי אופנועים ותיק, זינק הראשון ממקומו ולאחריו יצאו בהבדלי זמן של שלוש דקות שאר המשתתפים.

זלמן שהגיע אל קצה מורד הבלהות, עם הונטיל ברוך, הוכיח בכך ליתר, שהמסלול כולו הוא בריביוע. כאשר מישו חיוה את דעתו שמה שחסר להשלמת תמונת המרוץ, הוא אדם פצוע, נשמעה לפתע צעקה נרגשת של אשה, אשר קודם לכן סיפרה לכולם שעוד לפני עשרים שנה נסעה רכובה על-גבי אופנוע מפריס לריבירה הצרפתית. היא צעקה: "מגן-דוד, איש אחד כמעט נהרג." ההרוג (כמעט): המארגן הטכני שלמה בסברודה, שהצליח להגיע עם אופנועו עד פסגת מעלה לחי החמור, התרומם מעל מושבו כדי לעבור את הפיסגה, איבד את השליטה על האופנוע ופצע את זרועו בנוסיון למנוע התנגשות בבוטים הרבים. פצעו: חתך עמוק מתחת לעורק המרפק, שגרם לשתף-דם. משנעצר השטף, הודיע שלמה חגיגית: "אמשיך בתחרות ויהי מה", נתמלא חימה כאשר נשלח לתל-אביב, לקבלת עזרה ראשונה.

נשיקה בפומבי. בינתים נודעו תוצאות המרוץ: מדלית זהב נענדה על אפודתו הלבנה של יהודה ענן, אופנוען בעל-ותק גלגלי בן עשר שנים, ומתברר שן ספר האופנוע, אשר לא שכח לתבוע את גביע שועלי-שמשון מידה של מיכל הראל. הסיבה העיקרית: אשתו מרים, שנכחה בתחרות, הסכימה (לאחר שידולים) להרשות לו "לחטוף נשיקה קלה" ממלכת היופי. אך, יהודה שהושיט את לחייו, אוכזב: המלכה אינה מתנשקת פומבית.

מלכה על עקבים. מיכל הראל, מ מארגניו שהובילוה (בנעליים בעלות עק היא סירבה להאמין שהמתחרים יגלו א ומורדות מסוכנים מבלי להסתייע בהוו עוררו חששות בלב מלכת היופי: מה אל בין השיחים? התשובה שהרגיעה

מספר בישימוז. אברהם קוריקמן שהשתתף במרוץ האופנועים על גביע שועלי-שמשון אשת-קד, לא פסח על התחרות גם השנה, הביא את אופנועו הישן שגרם לו בתחילה תקלות. תלה את מספרו הסידורי, 13. הישנו הניכר של אברהם קוריקמן בתחרות: הוא זכה במקום ה-13 במרוץ.

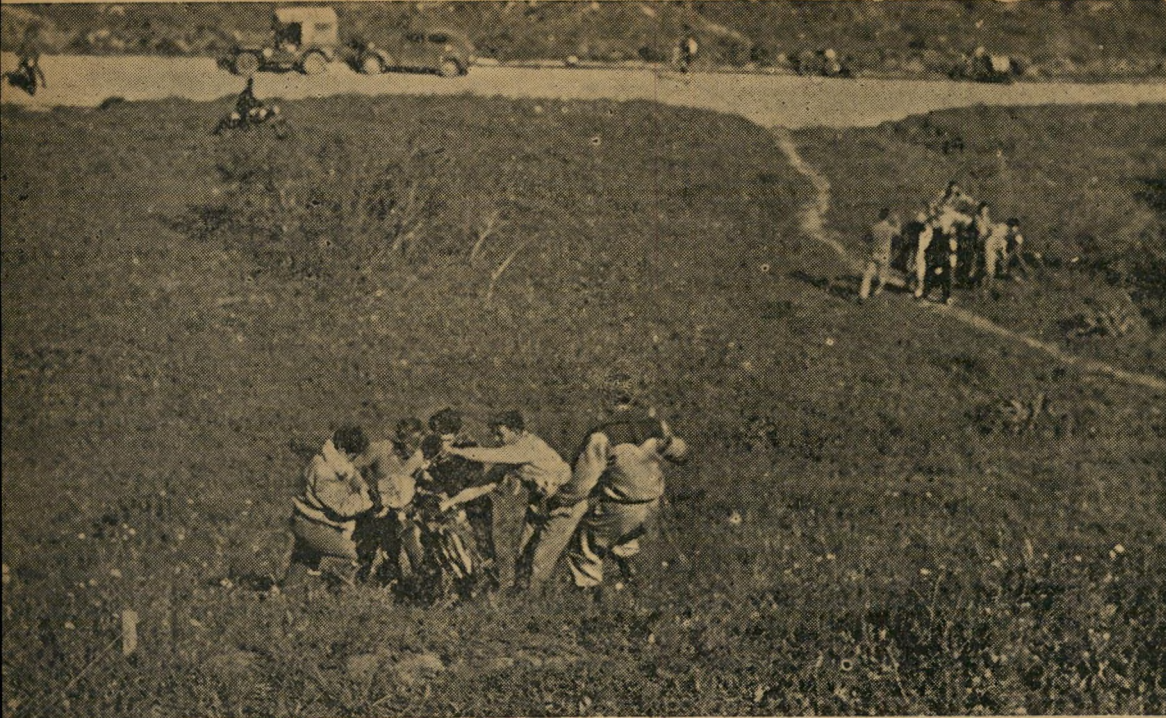

ייסורים בחלק התחתון. מעלה הגמדים, שהיה קטע קצר, לא דרש ממשתתפי המרוץ הת ניסו להשיג את שיווי המשקל באמצעות התרוממות רצופות מעל מושב האופנוע. ו פזורים לאורך הדרך, גרמו לרוכבים ייסורים בחלק התחתון של גופם. בתמונה, מתרומם ה

הנחלצים לחלק. האופנוע (מימין) נשאר תקוע. הסיבה: ייצור האופנועים לא הותאם לתנאי הפראיים של הר טבעי ותלול. אך, עזרה הדדית היתה אחד הדברים השכיחים שציינו את המרוץ. וכאשר ארעה תקלה לאחד האופנועים, נחלצו חבריו לחלץ אותו ממנה. זלמן רוטר, אופנוע מספר 1 (למעלה), שהשיג את המקום הרביעי בתחרות, הגיע הראשון אל מורד הבלהות, מוצל העצים.

בת היופי, רצתה להיווכח בתלאותיו של המרוץ, הודרכה על ידי יום גבוהים) בין נפתולי 11 קטעי המסלול, אותם חשבה לאכזריים. מן לב רב עד כדי ביצוע זהירות החתחתים על מעלות תלולייזיות ות רגליהם אל הקרקע, גם שיחי הצבר בעלי הקוצים הדוקרניים היה אם אחד הרוכבים יצליח להגיע אל הפסגה ויפול עם האופנוע את המלכה: דקירות קוצים ספורטיביות, עדיין לא הזיקו לאיש.

למצלמה. כאשר הצי לייח מרדכי קריצמן (מי מין), לעבור את מעלה לחי החמור מבלי לגעת ברגליו על הקרקע, קיבל אותו המון הצופים שי הצטופף מעבר לשני גבולות הקטע, המסומנים בחבלים, בתשואות. אותה שעה ציפו שלושה אופנועים להתקדמותו של אופנען רביעי שנתקע במעלה ההר (למעלה) ויהודה ענן (שמאל) הגיע למורד הסביבון, נתקל במבטיהם הקפדניים של השופטים. ולאחר שקיבל את גביע שועלי-שמשון (למטה) מיד מיכל הראל, בלי שיקבל את נשיקתה, התנחם יהודה בנשיקת אשתו מרים, הקפיד לה סב את פניו למצלמה.

ה ממושכת, אך מבנהו המחוספס תבע שיווי משקל למופת. המתחרים ר הקהל עליהם את הרכיבה גם משום שחלוקי האבנים שהיו על מעל מושבו, כאשר בליטת קרקע גורמת להתרוממותו של הגלגל

ללות. ישראל זוננברג, 27, שהשיג את המקום השני בתחרות, אשר במדליית כסף, רוכב במורד הבלהות. האופנוע נעצר בתחילתו של בלט במרכז הקטע, כאשר התנגש בו הצמיג של הגלגל הקדמי. אך זוא מכונאי אופנועים ותיק, לא נואש, ירד מעל מושב האופנוע, אותו מעל לסלע, אחר עלה עליו והמשיך לדהור במדרון הבלהות.

במד'נה

(המשך מעמוד 7)

לירה עבור כל דולאר. ישבו הימאים וערכו השבון: לפי החוזה החדש, המוצע ע"י ועד תם המארגנת, ישתכר מלח כשיר 20 ל"י יותר מאשר קודם. אולם לפי חשבון השער החדש תרד משכורתו בשתי לירות אף מן המשכורת הקודמת, שהיתה אחת הסיבות לשביתה: כי מלח המשתכר 60 ל"י יקבל רק 34 דולאר ו-26 ל"י, בעוד שעד כה, שעה שהרויח רק 40 ל"י, קיבל 34 דולאר ו-28 ל"י.

והי העלאה לצורך הורדה! התרעם ימאי מבין השוכתים-לשעבר. נאנח חברו: "מה אתה רוצה? הועדה המארגנת וחברת שוהם הם שני זנבות של אותו עכבר".

חודת האומה

שביתה כמעט סודית

זוגות וזוגות הלכו, צלעו או טיפסו 20 נכים ברחובות הקרייה בתל-אביב, חילקו בין הפקידים חוזרים קטנים וצנועים שהודיעו כי "נכי מלחמת השחרור הכריזו היום שביתה אוהרה נגד הצמצומים בשטח שיקום הנכים". אותה שעה התייצבו בכניסות משרדי השיקום בתל-אביב, יפו, חיפה וירושלים קרוב ל-300 נכים אחרים שמנעו את הכניסה ולא נתנו לפקידים לנהל את עבודתם השיגרתית. למעשה לא היתה פעולתם של הנכים מכיוונת נגד אגף השיקום המספל בענייניהם ה"שולפים כי אם נגד הממשלה בכללה וגם נגד ארשות הכנסת שלא טרחה להתעמק בענייניהם.

לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) ת"ש"ט זכאי כל נכה מלחמת העצמאות בעל אחווי נכות לקבל תגמול כספי חדי-פעמי בשיעור של חמש לירות עבור כל אחוז עד 40 אחוז ושבע לירות עד 50 אחוז. (טבלת האחוזים קובעת למשל: עבור עקירת עין — 35 אחוז, קטיעת רגל מתחת לברך — 50 אחוז). לנכים בעלי 50 אחוז ומעלה הובטחה לפי אותו חוק פנסיה חודשית.

הפשרה: בני רעש. אולם חוק זה לא היה לשביעות רצונם של הנכים וגם ה"ממשלה הסכימה כעבור זמן מה, לדעה זו, הבטיחה להגיש לכנסת הצעה לתיקון החוק. היה זה עוד בזמן כהונת הכנסת הראשונה. הכנסת פוררה, נבחרה כנסת שנייה ותיקון החוק טרם אושר. נתגלה גם מכשול אחר: שר האוצר הטיל וטו על ההצעות כי היו כרוכות בהוצאות גדולות. רק לאחר התערבותו של דוד בן-גוריון הובטחה העברת הצעת התיקון לכנסת.

אולם בינתיים השתנו הדברים. מה שנחשב להישג גדול לפני שנה הפך משולל-המציאות. כל שכן כאשר נודע כי בהצעת התיקון ציב הכללי של הממשלה לא נחקבלו הצעות אגף השיקום, קוצצו הסכומים שנקבעו על-ידי האגף לפעולותיו.

יחד עם זאת החלו הנכים תובעים מהממ"ש שלה גישה אחרת לבעיותיהם. על המוסדות, תבעו הנכים, לראות בנכים גורם קיים שאין לקבוע תאריך שרירותי לחיסולו. גם העובד דה כי מספר ניכר של כצועי צה"ל (שלאחר מלחמת העצמאות) מתווסף מדי שנה לרשימת הנכים* מחייבת שאגף השיקום הנכים יגובש למוסד ממלכתי קבוע עם הכניית פער לה לטווח ארוך, ייום פעולת הכשרה נרחבת להחזיר לנכה אמצעי קיום פרודוקטיבי ולא רק יעניק לו רשיון למוגנית או לחנות מן הרכוש הנטוש.

למרות שהתביעה לשביתה היתה כמעט משותפת לכל חברי איגוד הנכים נתקבלה ההחלטה רק לאחר ויכוח ארוך. החשש שע"י לפני הנכים היה כי פעולתם תקבל — כפי שקרה לא פעם לתנועות או פעולות בלתי-תלויות — חותם של מפלגה שתמצא בפעולתם הודמנות טובה להשמיע את סיסמאותיה. לבסוף נמצאה הפשרה: כדי למנוע היאחזות מפלגתית בהם, החליטו הנכים לערוך את שביתתם בעוררם רעש קטן ככל האפשר.

כמובן, היתה זאת החלטה משונה במקצת, שהנכים אשר תקוותיהם תלויות במידה רבה בתמיכת הציבור הרחב נאלצו לערוך את שביתתם כמעט בסוד. אולם נחמתם היתה כי אל תהיה השביתה אלא אוהרה, תביא להפגנה רצינית יותר (שביתה בכנסת) אם לא תובא בחשבון. ואז, החליטו הנכים, כא-שר יגיעו מים עד נפש, ינקטו בצעדים נמרצים ונרחבים — תנהגה המפלגות כאשר תנהגה.

* מספר הנכים הבלתי-משוקמים כיום: 400.

ה'ט שקט... האלילות אין! ?!

לעתים קרובות שואלים עצמם שאזה זו 1500 עובדי הנמל בתל-אביב ויפו. שהרי בימים אלה נפרקות האניות בקצב מהיר ונמנעות הוצאות דמי השהיה כמטבע זר. גם החובלה מן הנמל לתל-אביב, לאזור השפלה, לירושלים ולדרום וזה יותר. מחסני הנמל מוכנים לקלוט פחורה, הפי-רות הריקות מרצדות במעגן כאפס מעשה, והידים נכספות לפרוק ולטפל כמטען בזריזות ובמסירות.

שלח מטעניך דרך נמל תל-אביב-יפו

אוצר מפעלי ים בע"מ

גרעין עמית

בשבת 22.52 במרכז החקן דאי אלנבי 126. ישיבת מז-כירות בשעה 5.00 בשעה 6.00 אספת חברים. דיון על מחנה העבודה בפסח.

באקר סאב עם אשכולית

הסיגרייה העגולה - "ראודור" - "THE ROUND CIGARETTE REUDOR"

טזעט

תרופה בלחה נגד:

המצאה שווייצרית

1011 אחר אשכנז

דרוש שליח

לפנות: "רפום ישראל" בע"מ, ת"א 67204. טל. 67204

חסוך את זמנך חוס על עורך

התגלח באשחת ברבסול:

1. רחץ את פניך
2. מרח ברבסול על פניך הרטובים מבלי לשפשף. (נסעם מן הסועם יספיקו)
3. התגלח בהרמיבך אח סכונת הנילוח לפי הצורך.

זהו האופן החדש של גילוח: פשוט ומהיר. לכן, למעלה 600/0 של הצרכנים בארה"ב משתמשים במשחת גילוח ללא סכרשת

ברבסול

משחת הגילוח הנפוצה ביותר בעולם

בתיסוהר לבנה אחר לבנה

הפעם זה הוסף, הודיע רם (רודי) סלומון, 35, נציב בתיסוהר, כאשר לאחר דחיות ממושכות, נתקבלה לבסוף התפטרותו משלושת תפקידיו במשרד המשטרה, שהשניים האחרים הם: ממונה על משרד המשטרה ויועצו המשפטי.

הסיבות להתפטרותו, אותן לא שמר סלומון בסוד: מאחר שמעולם לא ראה עצמו כפקיד שמקומו מאחורי שולחן עמוס ניירות לחתימה, לא יכול להסתגל משך ארבע שנותיו במשרד המשטרה לנימוק השלילה הנפוץ: "ישנן בעיות חשובות משלך!" תגובתו ה"תמידית", "המשמלה משלמת לי משכורת כדי שאראה כמה שאני עוסק בעייה ראשונית!" סיבות פחות מקוריות לפרישה: "איני מוכן לעמוד בראש שרות שזחל עד כה ועל פי כל הסימנים ימשיך לחולל גם בעתיד."

שיורה ואכזבה. ארבע שנות המשטר רה של רם סלומון, אשר כיום אופפת אותו השיגרה והאכזבה, גרושות במעשים שהוקדשו שו לשרות שהיה המפגר והמוזנח בכל שרותי ממשלת המנדט, ואשר נסתכמו בתוצאות חזיר גיור רבות.

שוללי התפטרותו של סלומון מבטיחים שבאופן יחסי למשרדי ממשלה רבים, נעשה המכסימום לקידומו של שרות זה שלא היה קיים כלל בממשלת המנדט והונה היסוד ל"השקפתו של סלומון המעדיפה את שיטות תיקון העברייני בין כתיב בתיסוהר על ה"עונתו."

להתפטרותו קדמה נסיעה בת חודשיים ל"ארצות מערב אירופה, בהן סקר סלומון את השיטות הנהוגות בבתיסוהר. משתור הכין דו"ח מפורט, לפי מסקנותיו היתה צריכה להתחולל מהפכה בסדרי בתיסוהר במדינה. המסקנות תבעו, בין השאר: טיפול אינדיבידואלי באסיר, הקמת בתימלאכה ותעשיית זעירות בבתיסוהר, שינוי המשטר החברי תי בהם (בין האסירים לסוהרים) ויצירת חיי חברה בין האסירים והקמת מוסד לטיפול ב"עבריינים צעירים."

בצעדי צב. רם סלומון הצליח, אם כי בצעדי צב, לחולל שינויים ניכרים בשרות: היחס לאסיר שונה; הוא חדל להיות מספר, כיום יש לו שם; בזמן המגנט לבש האסיר כתונת אסירים מובהקת, כיום אין תלבושתו שונה בנגריה מבגד-פועלים רגיל (אפודה ובטל-דרס חוסיבהירם) והסוהרים, חדלו

הונח היסוד להקמת מושבת-מעצר, עם בית סוהר מרכזי בעל כושר קליטה של 450 איש, באיזור רמלה, כושר סלומון בכך את השלב המהפכני ביותר בתכניתו, שייצע, ראשית, לפתורנה של בעיית הצפיפות בבתיסוהר הישנים של המדינה, אשר מצב קליטתם, עז-מו ביחס מגוחך לריבוי האוכלוסיה (העולם הזה 742), וגורם לתנאי כליאה בלתי אנושיים של אסירים בעלי רקע חברתי ודרגות פשע שונים במכלאות משותפות.

במושבת-הסוהר יעברו כל השפטים תה"לך מיון מדוקדק, רובם יחולק לארבעה מוסדות נוספים שייבנו בשטח, האחרים יפוזרו בין בתיסוהר האחרים. שטח המושבה שיהיה מגודר ונתון תחת משמר קל בלבד, יכיל שיכון בלוקונים, לאסירים שנכשלו ב"עבירות קלות, מתוך הנחה מקובלת (בעיקר בדנמרק) שסוג זה של אסירים, שנאסרו לראשונה ואשר מוצאם הגון, מעדיפים ריצוי עונם על בריחה מבית-הסוהר. במדינות בהן הונהגו שיטות אלה מועסקים האסירים בעבודות החקלאות על כל ענפיה, נושאים את עצמם מבחינה כלכלית ומסתגלים לחיי עבודה בריאים.

תהליך הבנייה שהתנהל בעצלות משך שנתיים (ועודנו ממשיך קצב של לבנה אחר לבנה), החמיר את בעיית היחס בין ריבוי העבריינים במדינה לבין כושר קליטתם.

עצן סלומון לעומת שוללי התכנית שניסו לבטלה בקטנוניות חוקית, הבניעם חשש ביטחוני לכליאה חופשית ומתקדמת של אסירים: "מדינות אחרות הצליחו, אין כל סיבה שאנחנו נו ניכשל". נוסף לכך הרחיק סלומון לכת, עד כדי הצדקה בריחתם של אסירים מעטים, לעומת תכנית שתוציא את המדינה מיחס ימי ביניים לבתי-סוהרה שמעטים דוגמתו ארי צות מתקדמות.

אך הוא לא הצליח לזרו את תהליך הבנייה בנימוקיו, כשם שניכשל באמצעי לשנות חוקים מנדטוריים מיושנים ובלתי הולמים: אסיר העובד שמונה שעות ליום בין כותלי בית-הסוהר, או מחוץ להם, אינו זוכה ב"תשלום. המשלה זוכה בתפוקת עבודתו חונם, לא משום שאינה מודה בזכותו של ה"אסיר לתשלום, אלא משום שלא קיים חוק (מנדטורי) לפיו רשאי אסיר להשתכר מעבר דתו.

כן לא הצליח סלומון, בין היתר, לבטל את המענה בצינוק, שאינה קיימת יותר בארצות מערב אירופה.

לוא היה האסיר מקבל שכר והיה משלם עבור החוקתו אפשר היה לבנות שיטה מושלמת של פריבילגיות שעליה בנויה שיטה

בורה בחיפה ובפרבריה בימי שבת וחגים. הסיבה: חוסר חלקי חילוף וצמיגים, והי צורך להשתמש באוטובוסים רק באמצע השבוע ולמקרים חיוניים יותר. "הנסיעה בשבתות היא בבחינת מותרות לאורחים", פסקה הנהלת אשד.

ספסלים פרימיטיביים. עירית חיפה בשיתוף עם מועצת פועלי חיפה וארגוני ההובלה השונים בעיר, החליטו לא להשאיר את הקהל ללא תחבורה בשבת. והודות להי ענותם של ארגוני ההובלה והמוניות, קויי-מה התחבורה בשבת בחיפה.

בשבת בבוקר עמדו במקומם של האוטו-בוסים בתחנות הריקות, 21 מכוניות משא (17 לפי סוור עם מועצת הפועלים ו-4 מת-נדבות) ונהוגות בידי נהגים ותיקים - מכר-סות בברונט ומצויידות בספסלים פרימיטיביים, מורכבים מלוחות עץ ומכוסים שמיות אשר נלקחו מחצר העיריה.

עם סיום העבודה ב-6 לפנות ערב, עשו מארגני המבצע סכום ראשון: 6200 נוסעים. **חבר, זכור ושמור!** בעוד עתוני הבר-קר של יום א' מציינים בסיפוק את קיום התחבורה באה התגובה השלילית הראשונה מהחוגים הדתיים בחיפה: "מצב זה של ניהול תחבורה בשבת - אמרו - הוא פגרי עה וזלוול ברגשותיהם של האורחים הדתיים בחיפה, אנו מבקשים מהעירייה למשוך ידה מן העסק."

אזרחי חיפה הלא דתיים, קראו וחיכו. בשבת השנייה שופר המצב: מכוניות המשא קבלו תעריפי נסיעות מאשד וגבו את אותו המחיר, (נהג אחד שלקח 5 פרוטות יותר מהדרוש, נדון לקנס של 5 לירות), נוספו שני קוים ו-15 מכוניות. התוצאה: 9600 נוסעים.

בעוד שבמועצת העירייה התנהל ויכוח בין הנציגים הדתיים ללא-דתיים, נעשו שיפורים נוספים לקראת השבת השלישית: חולקו הוראות (כדפוס) לנהגים מטעם אגודת פועלי ההובלה בהם הודגש: "חבר זכור ושמור! אתה מסייע אנשים, דאג לנוחיותם!" סודרו פלקטים נושאי כוונת הנסיעה שמחיריהם ש-הודבקו על זוגיות המכוניות. הודיע שמחה אביטוב נמוך-הקומה ובעל פנים שחומים, מזכיר אגודת פועלי ההובלה המטפל במב-צע: "בסוף החודש ייעשו מאמצים כדי להבטיח תחבורת קבע מסודרת לקראת ההס-תערות על חופי הרחצה". אחר הוסיף: "סיסתנו: לנסוע לאט ולהגיע לתחנה מהר!"

דרכי חיים

מלכה ב-16 אלף מלים

חיים נחמן ביאליק שהדפיס את ספריו בעברית, רוסית וגרמנית, בבית-ההוצאה ה"ברליני של קרל אולשטיין היהודי, הגדול ביותר באירופה (בין השאר: 30 עתונים), נהג לבקר בימי שהותו בברלין בבית-ההוצאה לעיתים תכופות, כדי לחזא את הת-קדמות ההדפסה של ספריו. משכנס באחד מימי 1922 למחלקת ההדפסה העברית של בית-ההוצאה, ניגש אליו מנהלה, מרדכי פלוק, סיפר לביאליק שהוא חובב ציור מל-בד ויותו מומחה למכונות-סידור (דפוס), הראה לו שני ציורים, עליהם בלטו מרדכי היהודי רכוב על-גבי סוס המובל על-ידי המן, וקבוצת יהודים המגורשים מספרד בת-קופת האנוסים. המיוחד והשונה בציורים: תמונת מרדכי והמן צוירה ב-16 אלף מלות מגילת אסתר שבאום במקום קחי הציור הר-גילים, תמונת המגורשים צוירה על ידי המ-לידים מהן הורכבה עלילת האנוסים.

ביאליק, שלקח את שני הציורים, לאחר שהתלבב מהם, כדי להראותם לידידיו, תח-זירם לפלוק בצירוף מכתב בו הביע תקוה, ש"ספרי היוצאים לאור במחלקתך (של פלוק), ייראו לא פחות גאים מצויורי המת-שבת של ראש המחלקה."

הסוף בפולניית הנעלה. שנים אחדות לאחר מכן, סרב פלוק לצאת למדרית הספרי-דית, לנהל בה סניף אולשטייני, ביכר להש-אר בברלין בה רכש דפוס חמש מכוניות דפוס, ייסד בית-דפוס עצמאי.

אך זמן קצר לאחר ייסודו עלה היטלר לשלטון, ופלוק פנה לשגריר הבריטי, ביקש רשיון לייסוד בית דפוס בתל-אביב. פלוק הגיע לתל-אביב, סיפק לרוב העתונים היו-ריים מייס שורות דפוס מוכנות, אותן הטיק ממכונות הסידור, שהיו הראשונות מסוגן בא-רץ.

משך שמונה שנותיו כמדפיס, שאף פלוק לחזור אל חובבותו האמיתית: ציור דמי-יות מדברי ימי ישראל בלמותיהם של פרקי תינך ומגילות. אך הוא לא יכול לבצע את

ציור אסתר המלכה הטיסה: 13 חודש X 8 שעות

שאיפתו, כי רוב עיתוני ישראל בתחילת שנות השלושים לא היו מבוססים במידה שכללו לשאת בהוצאות הספק שורות ה-דפוס המוכנות, והמפעל של פלוק פשט את הרגל.

פלוק מכר את מכוניתו, פתח בית-מסכון בתל-אביב, ביסס לעצמו פרנסה ורעיון מגי-לת אסתר החל מנקר בראשו מחדש. הוא הקדיש את כל זמנו לתמונת אסתר המלכה, אשר כללה מלבד כתרה וגופה גם את כל אלף מלות המגילה.

13 חודשים עסק מרדכי בתמונה, שמונה שעות ליום. הסיכום: ציור מכיאר (13X40 ס"מ), עליו בלטה דמות המלכה (ראת תמונה) שנכתבה במלות המגילה, אשר תחילתן ב"צדו הימני של הכתר, והמשכן אברי המלכה. המגילה ניתנת לקריאה ברוחה, תוך הטייה בלתי פוסקת של התמונה. הלך וחזרו, עד לסופה, בסולית נעלה הימנית של המלכה.

בזכוכית מוגדלת. את ההעק הראשון של ציורו שלח מרדכי פלוק לנשיא המדינה, אשר תשובתו עוררה במיוחד: "התמנה ש" הגיעה אלי בערב פורים, שימחה את לבי, עוררה בי זכרונות מימי הילדות בהם ראיתי עבודות אמנות בדומה לשלך". העתק שני הועבר למונט ב. דייזיס, שגריר ארצות-הברית, שהבטיח להעבירה לנשיא טרומן.

אלינור רוזבלט שוכתה בשלישי, הודתה ל-פלוק שהגישה לה: "הודו ופקיסטאן מור-כרות במגילת אסתר, זה יעזור לי כסירי... כשאתפנה אסתכל בציור בזכוכית מגדלת."

כאשר ידדיו סברו שצריך להיות אינש-טיין כדי לעשות את החשבון המסובך לת-יום אום היחס בין ממדי אברי המלכה ומספר המלים המדוייק הדרוש לכיסויים, נפתרה בע-יית ההעק הרביעי: כרופסור אלברט אינ-שטיין זכה בו בצירוף ההערה, "לאינשטיין מאינשטיין".

בינתיים דחה פלוק את הטענה שעליו למ-סור את הציור המקורי לגניוה במוזיאון תל-אביב. הצעתו של פלוק: הוא יסע ל-אמריקה עם הציור, ימכור אותו במכירה פומבית, יפיץ את התקוה בכל הקהילות ה-יהודיות והלא יהודיות (המעוניינות), ואת ההכנסה (ממנה כחנתו לזכות באחוזים), יקדיש למוסד ציבורי הוקוק לה, כאיגוד ה-גכים.

הארץ

"בקבוץ יש כיום כ-200 יחידות דיון ובני-יני מוסדות..." (מעריב). אליזר בוכני, חיפה. ונתפלגו רק לשניים?

תחבורת שבת בחיפה ע"י מכוניות-משא הטיסה: נטיעה איטית-מהירה

לראות באסירים חיות, רואים אותם אנשים התזונה שופרה ואסיר מקבל כמה מנות המזון ככל אורח רגיל, בכל בית-סוהר הוקמו מר-אות, כתות ללימוד השפה העברית, נערכות הרצאות שבועיות והצגות קולנוע. בבית-הסוהר המרכזי, תל-מונד (בו נמצ-אים השפטים לזמן ארוך), למשל, מטפחים, כל המסוגלים לעבוד, גן ירק גדול המספק את צרכי בית-הסוהר לכל העונה והיתר עובי-דים בנגריה ובסנדלריה, במכבסה, בכריכיה ובמסגרייה.

בעיקר בדנמרק. כאשר לפני כשנתיים

יחצק צ'יזיק, הממונה על משרד המש-טרה לפניו, פרש גם הוא מהמשרה הממשל-תית הגבוהה במשרד ראש הממשלה כיו"ר ועדת הנגב, עבר לתפקיד האזרחי של מנהל נמל תל-אביב (ראה עמוד 3).

ארצות הברית התזמורת זוקה לאיש

בימים עברו, לפני שהמדע החדש המציא את הרדיו כדי שיוכל להסית את הבוחרים איש נגד יריבו, ואת הטלביזיה כדי שהבוחר יוכל להינתן מיפי אשתו (או בתו), היתה מלאכת ההיבחרות באמריקה קלה יור. תר. המועמד היה שוכר לו תזמורת, בעלת תופים וחצוצרות גדולות, מעמיס אותה (ואת עצמו) על עגלה, נעצר בכל פינת רחוב, מחד כה שהמוסיקה תמשוך קהל מאזינים, ומטיף לקהל זה את תורתו.

הקהל שאזין לתזמורת ולמועמד, היה חושב במהרה: האם יש לו סיכויים לנצח? היה זה חשבון ששוב או (כמו עתה), כי המועמד המנצח יכול לחלק משרות טובות, הנושאות משכורות טובות, בתוספת אש"ר וריות רבות להרויח משהו מן הצד. לפיכך, אם החליט מישהו בקהל כי המועמד הוא מועמד טוב, היה מטפס על העגלה, להוכיח: אני אתך, וכשתנצח אל נא תשכח אותי.

מאז נוצר בפוליטיקה האמריקאית מונח מיוחד במינו: "עגלת התזמורת". כשיצא המועמד למסע התעמולה, הריהו רוכש לו קהל של תומכים מבין הפוליטיקאים המקצועיים, המטפסים על עגלת התזמורת" שלו.

מנעודי ההגינות. משך החודשים האחרונים עמדה לפני הפוליטיקאים האמריקאיים בעייה חדשה: האם יש ערך לעגלה כשיש עליה תזמורת, אולם המועמד עצמו נעדר? היתה זאת בעיקר בעייתם של שני סנאטורים חרוצים, דאף וקייבוט, שקיבלו על עצמם להכניס את הגנרל איזנהאואר לבית הלבן, ואת עצמם למשרות ממשלתיות תמימות. כי הגנרל הודיע שאמנם הוא מסכים שיהיה תעמולה לבחירתו, אולם הוא עצמו לא יש"תתף בתעמולה זו, אלא יוסיף למלא את תפקידו כמציב האמנה האטלנטית — מצביא שפיו סגור במנעול ההגינות.

תחילה היה הכל בסדר — תומכיו של אייק היו כל כך משוכנעים בכוחו של מר עמדם להמם את הבוחר, שלא עקבו אחרי מעשי מתחרהו, הסנאטור "בוב" טאפט. כי טאפט היה חסר צבע, בלתי מושך לחלוטין. אולם כשעברו השבועות, וב"ב" החרוץ הר"פיץ בעיר אחרי עיר, נאם נאום אחרי נאום, אכל ארוחה תגינית אחרי ארוחה תגינית — ומצא בכל מקום אנשים שקפצו על עגלת התזמורת שלו, החלו אנשי אייק חוששים.

באיזה רוב? ההכרעה הראשונה באה לפני שבוע, כשיצאו אורחי ג'ורג'טאון, חברי שתי המפלגות הגדולות, והצביעו בעד האישי שלדעתם ראוי שישמש מועמד ראשי של מפלגתיהם. לבחירות "ראשוניות" אלה אין כל ערך מעשי, אולם הן חשובות כדי לקבוע את מידת האהדה של המועמדים היריבים.

ג'ורג'טאון הבלתי חשובה (שגודלה כגור"דל ישראל, אוכלוסייתה היא שליש מאוכלוסיית ישראל, אולם מספר חברי בית הנבחרים שלה גדול פי ארבע מזה של הכנסת) לא חלמה מעולם כי הנעשה בה יענין את העו"לם. אף כי היתה אחת מ-13 המושבות ה"ריטיות המקוריות שמרדו בכתר ויצרו את ארצות-הברית, יצא מתוכה רק נשיא אחד, גם הוא בלתי חשוב.

אולם בשבוע זה חיכו ליד המקלטים בכל רחבי העולם מיליוני אנשים, לדעת כיצד הצביעו חצי מיליון בני ג'ורג'טאון, אחר ש"ירד עליה מטר של כרוזים, מודעות, שירי"רים ואישים, כמעט חסרת-תקדים.

מכיוון שמנגנון המפלגה הרפובליקאית היה במדינה זו בידי אנשי אייק, היה ברור כי הגנרל ינצח. השאלה היתה: באיזה רוב? כשנתקבלו התוצאות, לא גרמו לבהלה. אייק אמנם ניצח ברוב ניכר, אך בכל זאת לא נחל ניצחון מכריע. גם "בוב" טאפט הוכיח את כוחו.

המסקנה: אי אפשר עוד לוותר על אייק על עגלת התזמורת שלו. מברקים עברו את האוקיינוס. התוצאה: אנשי אייק הודיעו ב"בטחון שאיך יתפטר מתפקידו תוך חודש, יחזור לאמריקה לכל המאוחר בראשית מאי. התכנית: אייק יחזור לתפקידו הקודם כראש אוניברסיטת קולומביה החשובה, יוכל לדבר גלויות על דעותיו, יפטר את אוהדיו מן הצורך להצביע בעדו מבלי לדעת מה הן דעו"תיו על בעיותיהם התינוניות ביותר.

אשה יפה לבית הלבן. ההפתעה הי"אמיתית של הבחירות בג'ורג'טאון היתה וקא במחנה המפלגה הדימוקרטית, שאינה

חשובה במדינה זו. קרה דבר שכמעט איש לא ציפה לו: הסנאטור קיפובר, האביר מגלה"הפשעים (העולם הזה 749) הנחיל תבוסה"מוחצת להארי טרומן, נשיא ארצות-הברית, הוכיח שני דברים: (א) שאהרי טרומן נמאס על בוחריו, (ב) שהסנאטור קיפובר עולל למי"שוך קולות.

אף כי גם היום בטוח טרומן כי וכל לה"שיג את המועמדות של מפלגתו אם יחליט

המתאבק גיודה בוביש באימוניו
תואר אולימפי..

האב גיודה בוביש עם בנותיו
..לזמר אופרה..

חבר הפרלמנט גיודה בוביש וחבריו
..בין עמלי הונגריה

להציג את עצמו שוב (מאחר שבתור נשיא יכול הוא לחלק ביד רחבה משרות לתומכיו) הרי גברו סיכוייו של קיפובר להעביר את אש"תו היפה לבית הלבן במקרה שטרומן לא יציג את מועמדותו — ובמקרה שמועמד רפובליקאי חזק, כמו אייק, לא יסלק את המפלגה הדימוקרטית מן השלטון אחרי ש"שהתה בו 20 שנים רצופות.

הונגריה לזירה בקיבה ריקה

כאשר אריות מפורסמות מתוך האופרה אייזה לורדי מושמעות על-ידי קול טנור נעים השייך לאלוף התאבקות אולימפי ברור לכל הונגרי שבעל הקול אינו אלא גיולה בוביש, אלוף ההתאבקות האולימפי במשקל

תיים, המשימה למחר היא האולימפיאדה ב"הלסינקי, בה יצטרך בוביש להגן על אליפותו נגד יריבים רציניים.

מספר שרות התעמולה ההונגרי בתיאור חייו של בוביש: האלוף האולימפי ההונגרי לא הרשה לעצמו מעולם להשתכר מהצלחתו. במקום זה הכפיל את מאמציו ובשנה שעברה אף נבחר לייצג את עמלי הונגריה בפרלמנט יחד עם עמלים, אכרים ומשכילים אחרים ה"חולקים בתפקיד הנכבד של מתוקקי הרי"פובליקה ההונגרית העממית.

האלוף בן ה-42 עמל קשות להרויח את לחם יומו בהונגריה הטרומלהמתית ולעתים נכנס לזירה כשקיבתו ריקה. למרות שכבר היה בעלם של תוארי אליפות רבים עדיין חי בתנאים ירודים כי באותם ימים לא דאגו במיוחד לספורטאים בעלי נטיות קומוניסטיות. ואז הגיעה שנת 1945, שנת השחרור של הונגריה. כאשר האופקים החדשים נפתחו בפני הספורטאים ההונגרים היה פירוש הדבר, לבוביש, פיתוחם המלא של כשרונותיו. הוא זכה במשרה שקטה ומבוססת כעובד שרות הרכבות. ניהל חיים שקטים שוידאו את חי"נוכם של חמשת ילדיו.

אולם השנה, שנת האולימפיאדה, מתאמן בוביש ללא הפסק: יומיים בשבוע מוקד"שים להתאבקות ושאר הימים הוא עוסק בריצה, כדורסל וכדורגל. הוא מתאמן יחד עם חברי הנבחרת ההונגרית בארמון הספורט הלאומי הנודר בכודפשט, לפי הכנית המור"כנה מראש לכל פרטי פרטיה, בה הוא מצט"יין במרצו היוצא מגדר הרגיל. אומר בוביש הבולט ביכולת הלחימה המצויינת שלו, בנס"יונו הרב ובעצביו היציבים: "אני רוצה להכנס לקריירה החדשה שלי, כזמר אופרה, כשבכסי תואר נוסף של אלוף אולימפי."

אוסטרליה גאות האדם הלבן

מיסטר הולט הוא מיניסטר ההגירה של אוסטרליה החשוד על-ידי יהודי אוסטרליה באנטישמיות כיוון שהוא חסיד מושבע של ההגירה הגרמנית לאוסטרליה, שקלטה משך שש השנים האחרונות רבבות מהגרים. השבוע הודיע הולט, בפרלמנט, מרוגש ומזיל דמעה, כי המהגר ה-600 אלף מאז תום מלחמת העולם השנייה הגיע לאוסט"רליה ששטחה, כשטח אירופה ושאוכלוסייתה מונה שמונה וחצי מיליון תושבים בלבד (מהם ארבעה מיליון שחורי-עור).

הארץ ברוכת האוצרות ועתירת האפשרו"יות אינה אלא שממה אחת גדולה בגלל המח"סור בכוח אדם, יליד סגירת שערי הכניסה למהגרים צבעוניים והדגשה קפדנית על מור"צאם האירופי של המהגרים המותרים בכני"סה. כי בין 600 אלף המהגרים האחר-מלחמ"תיים אין אף אסיאתי אחד. למרות לחצם העצום על אלפי יפאנים, סינים, מלאיים ומליזינים על שערי אוסטרליה אין השערים נפתחים, כמלוא הנימה, מחשש שנחשול צהוב-חום יציף את היבשת וידחק את רגלו של האדם הלבן.

קורפורל לורנצו גמבואה, גיבור מלחמה פליפיני שנשא לאשה בחורה אוסטרלית שילדה לו שלושה ילדים, לא הרשה אפילו לראות את אשתו כיוון שהדבר היה כרוך בהקצבת אשרה לאסיאתי. דוגמה אחרת: למעלה מ-70 בעלים אוסטרלים לנשים יפא"ניות לא הצליחו במערכתם הממושכת להכ"ניס ליבשת את נשותיהם הצבעוניות.

אמר הולט בנאום הסיכום שלו בפרלמנט: "אנו נקים כאן גזע לבן שיהיה ברי-התנגדות לכל איום מצד העמים האסיאתים" ואכן: מרבית המהגרים הם ברי-התנגדות למדי. גרמנים, בלטים, פולנים ואוקראינים אשר גוייסו ממחנות העצורים מגרמניה. מתוך כל חמשה מהגרים גרמניים שרתו ארבעה בצבא הנאצי, מתוך 150 המהגרים האלבניים שרתו 141 בפלוגות-המחץ הפשיסטיות.

אך תושביה הותיקים של אוסטרליה מתעי"בים את המהגרים החדשים. לא בגלל היותם מתחרים כלכליים. דבר שאין חשש מפניו בארץ עשירה כל כך, אלא בגלל היותם פגע חברתי למרות צבע עורם הלבן. ב-1951, למשל, היה כל נידון למוות רביעי, באוסטרל"יה, ממוצא פולני, למרות שהפולנים אינם אלא אחוז אחד מאוכלוסייתה של היבשת. בכל זאת אובד קולו של המנהיג היפאני, נומורה אווקי, ואין נשמע לו בתובעו לפתוח את שערי ליבשת למהגרי ארצו. הזוהר אווקי: "גם אם תטביעו את ספינותיניו וחס"גרו את שעריכם בשבעה מנעולים נוספים, נעלה לבסוף ליבשת אוסטרליה וניישב את שממותיה. זכרו, האוסטרלים לבני-העור, ה"אלוהים ברא את העולם לכל בראויו!"

מצרים

המלך הקטן לא עמד במבחן

עוסמן אל-מהדי הוא איש צבא מובהק. כשהוא לובש את מדי המגוהצים — עם סמל חיל הפרשים המלכותי מהודק לכובע המצחיה — הוא כליל ביטוי הגנדרנות הציבאית. גם הקריירה שלו היתה קריירה לדוגמה. בגיל 40 כבר היה בריגדיר (אלוף), מפקד המשמר המלכותי, בעל תואר ביי ואהוד המלך פואד. גאותו הגדולה היתה בדמיונו המפואר. לא למלך והוא נהג להקפיד על סלסול שפמו בנוסח שפם המלך, ואף זכה בפי מ' קורביו בכינוי "המלך הקטן".

כאשר מת המלך פואד לא פסקה שמשו של עוסמן אל-מהדי לזרוח. תחת שלטון פארוק נמשכה עלייתו, הוא מונה ביי דרגה א' ואחר כך גם באשא. עם פרוץ מלחמת ישראל-ערב כבר היה אל-מהדי ראש המטה הכללי של הצבא המצרי.

עם תום המלחמה נפתחה חקירה לברר את סיבת מפלתו של הצבא המצרי ונמצא כי למעשה לא היה כל אשם בחיילים האמיצים: הסיבה האמיתית היתה כי כמות גדולות של תחמושת ונשק שהגיעו לחזית לא היו ראויים לשימוש. האשמים: אישים רמי מעלה וקצינים גבוהים שדאגו יותר לרווחיהם בשעת רכישת הנשק מאשר לטיב הנשק שרכשו.

בין האישים אשר שמוניהם הוזכרו בקשר לנשק המקולקל: הרמטכל עוסמן באשא אל-מהדי. הוא הופיע בפני בית-הדין העליון, הסביר כי היה ידוע לו כי נשק לא ראוי לשימוש הגיע לחזית. "קיבלתי דוחות על כך. אולם לא היתה לי כל אפשרות למנוע את הדבר. זה כאילו אומר משהו לעני שהמעיל שלו קרוע. העני יודע זאת היטב, אבל חיב להמשיך ללבוש את המעיל כי אין לו אחר". **קריקטורות עולבניות.** יחד עמו הופיע בבית-המשפט גם פריק (פילדמרשל) מוחמד ח'ויר באשא, מפקדו העליון של הצבא. גם הוא הצהיר שלא היה לו כל חלק ברכיית הנשק. אולם הצהרותיהם של המפקדים המכובדים לא הספיקו לחסל את כל העניין ושמותיהם המשיכו להתנוסס בראש מאמרים וגילויים על מעילות והזנחה והם נאלצו להגיש את התפטרותם.

או מינה פארוק איש אחר מאנשי אמוניו למלא את מקום אל-מהדי: חוסיין פריד ביי, מי שתפס את מקומו הישן של אל-מהדי כמפקד המשמר המלכותי, ואילו לתפקיד מפקד עליון של הצבא (התפקיד החשוב ביותר) מאחר שהצבא הוא הורוע הממשית בין שלושת החילות) נשאר ריק. מאחר שהוופד שאן חזר לשלטון, תבע את מרותו (באמץ צעות שר הגנה מפלגתי) על הכוחות המזוינים.

משך שבועות אחדים התנהל המאבק בין המלך והוופד על עמדת המפתח עד אשר לבסוף נכנע הוופד בתקווה לפייס את המלך. עניין הנשק טושטש, חידר ואל-מהדי חזר לתפקידו, עתוני האופוזיציה ניצלו את ה"הודמנות" הופיעו עם שלל קריקטורות עולבניות על כניעתו של הוופד. ואילו רמטכל הביניים, חוסיין פריד, ירד בשקט ממקומו, חזר לשכחה עד אשר יודק פארוק אליו מחדש.

הקלף היחיד. השבוע חזר פריד. מאז הרגיש פארוק בזעזוע כסאו עלידי מהר-מות השבת השחורה והחליט לערוך את חש-

מפקד הצבא המצרי מוחמד ח'ויר ורמטכל-לשעבר עוסמן אל-מהדי (במשפט המקוקל)

הצהרות המפקדים לא חיסלו את העניין

הם אנשי הוופד אשר מוטב לו להרחיקם מ' תפקידיהם בשרות המדינה. כאשר הודיע לי ראשונה כי לא יסתפק הפעם בפיתורים סמי ליים בלבד או רק של פקידים גבוהים הביטו אנשים רבים על כל העניין כעל תכסיס הש" הייה של המלך הרוצה להסיח את דעת הקהל מתביעותיו למאבק.

אולם כאשר חזר והצהיר הילאלי כי טיהור זה יהיה יסוד מדיניות הממשלה החדשה ה' בינו כי הדבר גדול יותר, חורג מגדר פעולת הסתה קטנה. היה ברור כי עד להודעה חדשה אין מדיניות של הממשלה אלא תוכנית ה' מלך פארוק לחסל את השפעת הוופד, להוכיח אחת ולתמיד מיהו אדונו האמיתי של עמק הגילוס — מלכד האנגלים.

איראן

רצון הפרסים

אחד משני עתוני יהודי פרס, בני-אדם, (השני: העולם היהודי) יצא במאמר ראשי בו ברר את מצבה הכלכלי והכספי של אי-ראן בשעת מלחמתה באימפריאליזם הבריטי. כתוב העתון היהודי השמאלי: על ממשלת איראן לקשר קשרים הדוקים עם ישראל כדי לזכות בעזרתה הטכנית.

לדעת העתון תייבת איראן לחדש את ה' עבודה במפעלי הנפט ועלולה לעזור בכך ב' מומחים ישראלים שיהיו מוכנים לבוא ל' עבדאן באם איראן תכיר רשמית בישראל (הכרה שנתבטלה לפני חודשים מספר בלחץ הליגה הערבית ובהנמקה תקציבית).

בני-אדם אינו מסתפק בכך, ומסביר: ה' עניין כדאי גם לישראל, הזקוקה ליבול ה' חקלאי האיראני כשם שאיראן זקוקה למוצ' רים התעשייתיים של ישראל. מסיים העתון: חידוש הקשרים עם ישראל הוא רצוי ביותר וחיוני ביותר. הוא ללא ספק רצון הפרסים, ובמיוחד היהודים שבהם.

הוד מלכותו פואד הראשון, ירחם אלה על נשמתו, את החוקה הראשונה של מצרים ה' דיתה. כעבור שנה התכנס הפרלמנט הרא' שון, ומאו הפך יום מאושר זה חג לאומי' הכרזו אל-הילאלי בהתחלת נאומו. על מנת לא לפגום בחגיגות היום המאושר לא המשיך אל-הילאלי בסקירתו ההיסטורית — פיזור בית-הנבחרים עלידי המלך פואד מחמת שליטתו המוחלטת של הוופד עליו. גם העובדה שהחוקה הראשונה של מצרים החדשה קבעה בחירות חרות תוך חוד' שיים מפיוור בית-הנבחרים לא עשתה רושם עז ביותר על המלך — משך שנתיים היתה מצרים ללא אסיפת נבחרים.

אף כי לא רמז הילאלי על כל העניין, היה ברור כי גם פארוק עלול ללכת בצעדי אביו. אותם הגורמים שהניעו את פואד לפרו את בית-הנבחרים קיימים במצרים גם היום וקרי' אות ההידד לכבוד אל-נחאס צורמות את אוד ני פארוק לא פחות מאשר צרמה קריאת "סעד (וגלול) או מות!" את אזני אביו בשנת 1924.

"הנה כבר חצי יובל שנים שהוופד עומד בראש המאבק לשיחורר לאומי והגשמת ש' איפות האומה", אמר הילאלי. "אולם קשה לומר שהשיג דבר ממשי. להיפך, מתקבל הרושם כי מאבקו של הוופד היה על דבר שונה לגמרי — המשכת שליטתו!"

עתה, הבטיח הילאלי, עומדות שאיפות העם להתגשם — צריך רק להתאזר בסבלנות ולתמוך בו. אכן תהיה דרושה מידה רבה של סבלנות עד אשר יגש הילאלי להגשמת אותן השאיפות הלאומיות: פיננו הבריטים מאוור התעלה וסיפוח הסודאן. כי בענינו חשוב לא פחות ממטרות אלה טיהור המנגנון המ' שלי, אותו טיהור מסורתי המבוצע בקפ' דנות מדי התחלף הממשלה.

כאיש צמרת הוופד לשעבר מתמצא היל' אלי בכל סככי המנגנון המפלגתי, יודע מי

בנו עם הוופד. בחן מחדש את כל הסוכבים אותו. והיות והקלף החזק ביותר — ואולי גם היחיד — הנמצא בידו הוא הצבא, החל את המיבחן במפקדיו הגבוהים.

במבתן זה, לא עמד "המלך הקטן". פארוק חשד בו כי נמכר לוופד והחשד הספיק לפי' טוריו והחלפתו בחוסיין פריד. אולם הפעם לא ניבאו העתונים כי תהיה זאת החלפה זמנית, נסיגה מן הוירה הציבורית עד אשר יחליט פארוק להחזירו. הפעם היה ברור כי "המלך הקטן" ירד לחלוטין מן הבמה כי שוב לא היה בה מספיק מקום אלא למלך אחד.

אדונו של העמק

בבתי-הקפה הדחוסים השתררה דממה, שח' קני השש-בש הפסיקו את משחקם, המלצרים חדלו לרוץ עם מגשים מורמים מעל לרא' שיהם. הרמקול המחובר לרדיו הודיע: "נאר' מו של הוד מעלתו ראש הממשלה לעם ה' מצרי לכבוד חג החוקה".

היתה זאת פנייתו האישית הראשונה של אחמד נגיב אל-הילאלי באשא. האיש שנבחר עלידי פארוק למנוע מהפכה עממית במצ' רים, קולו, עמוק ומעושה, כקול מורה המ' דקלם קטעי שירה, איכזב. לעומת נאומו של מוסטפא אל-נחאס, בעל הקול המדרבן, נש' מע נאומו של אל-הילאלי תפל וחסר מתיחות.

אולם אשר חסר לנאום בברק חיפויי ובי' הגשתו מילא הילאלי בתוכן מפוצץ — הו' דעה ברורה וחד-משמעית שהוא (בשם המלך) יעשה את הכל להחזיק בשלטון. הכרותו ש' הוופד חותר תחת הממשלה החדשה לא גיל' תה שום תגלית ואילו ההודעה כי הוא מעיין בבעיית בית-הנבחרים היתה דוגמה של מי' עוט דמות. גורלו של בית-הנבחרים הנוכחי אינו ניתן עוד לשום עיון — הוא יפורר ללא כל ספק.

פער או מוות! לפני 29 שנים אישר

מתערבת במרוץ

אגוים ופסנתרנית

המרה לאידיש באוניברסיטה העברית, ד"ר סדן, שהתפרסם באחרונה כמאסף ביוחות 1001 מהן כינס בקטרת הציטוטים, התכוון לחזור על אוסף בדיחות לקטרת פרי חדשה. הספס, 1001 בדיחות נוספות בקטרת אגוים. אולם לפני כך נאלץ לגלות, במלאות לו 50 שנה, מניין רכש את נימתו הבדיחתית. המקור: יום הולדתו, שחל בפורים.

על שלושה אנשים שעסקו בהסרת הסרט העלילתי למען הזהירות בדרכים (ראה קולנוע) רבצה קלה: עורך מפקח מחוזי שלום שכטר שחמם על חוזה ההפצה מטעם המש"טרה נהרג בתאונת דרכים; מפקח ראשון שלמה הררי גבה הקומה המטפל בהסרת בתוקף תפקידו כקצין ההדרכה של משטרת התנועה התהפך על אופנועו, נפצע קל, אריה (מארבע כנפות הארץ) לא הולדה, במאי הסרט, נעצר על-ידי שוטר תנועה ונרשם לו דו"ח על שהגזים במהירות מכונניתו כשנסע לבחינת המועדות לתפקיד השחקנית הראשית.

בהגיע צירה הראשון של ישראל לברזיל, מפקד ירושלים אלוף דוד שאדתיאל, גילו לו יהודי ריו דה'זניירו את רוחב לבם (וכיסם): כבמקרהו של ציר ישראל ארץ השכנה, ארגוניו, ד"ר יעקב צור, החליטה גם הקהילה היהודית המקומית לערוך מגבת פנימית, לשם רכישת ארמוני-הדר למשכן ה"צירות.

למייכאל קומיי, מנהל מחלקת חבר ה"עמים הבריטי ומחלקת המוסדות הבינלאומיים במשרד החוץ היתה תלונה: מיום עלותו אר"צה (לפני חמש שנים) לא הצליח להתעסק בחובבותו המיוחדת, דיגי.

אחר שעתון הערב ידיעות אחרונות הודיע כי צבי פרייהר, מני שהיה המנהל הכללי של הדואר הפך מנהל בית-החרושת למלט שמשון. נאלץ לחזור בו, להכחיש את הידיעה. אולם העתון לא היה יכול להתאפק מדבר שבה, הוסיף: "כל שאר הפרטים באותה ידיעה - ביחוד הפרטים על כשרונותיו הארגוניים המדירים של מר פרייהר, הם נכונים, לשמחנות".

שעל שמשלת יוגוסלביה החליטה למסור פסל משה רבנו מתנה למדינת ישראל, מצא בית-החרושת הרמטני אורלונגן שימוש נוסף לשיש: שעון-שולחן עשוי אבן שהם שחורה ושיש חום. מלבד ממשלת ישראל, שאל חדר ישיבותיה נשלח השעון החדש, זכה לו גם נשיא המדינה ד"ר חיים וויצמן.

בצאת הפסנתרנית פנינה זלצמן למסע קונצרטים בצרפת, אנגליה וסקנדינביה, גילתה שאמה נפלה קרבן לשער החדש למטבע חוץ. תחילה קיוותה הפסנתרנית שתלוה ב"מסעה על-ידי אמה, אולם משוונה השער לרכישת כתיסיסטיקה ונקבע תעריף של 500 לירה הכטיסי לסקנדינביה דרך אירופה המערבית, במקום 180, נאלצה פנינה לשנות את תכניתיה, לצאת למסעה בגפה.

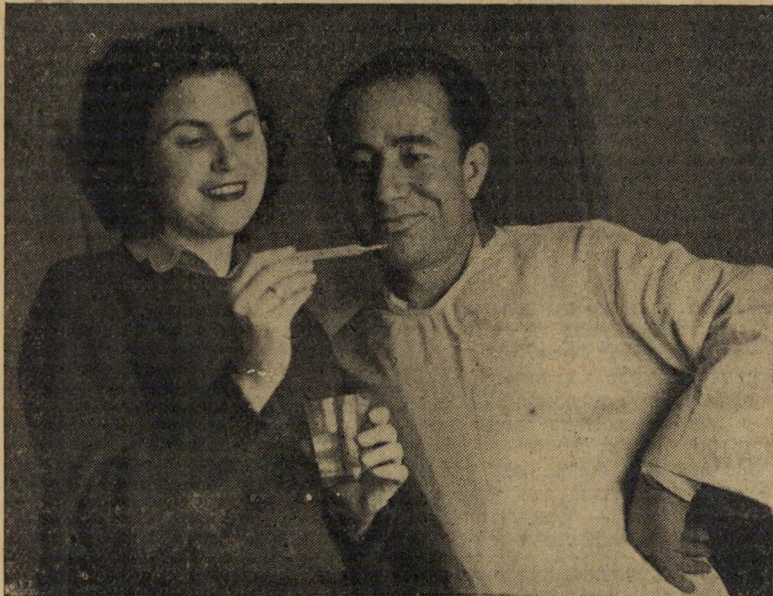
גפרורים ומלכות

שעה שפארוק, מלך מצרים, עסק בהרכבת מפקד חדש לצבאו (ראה במרחב), לא שכח גם את אוספו הפרטי של מכסות קופסות גפרורים בן 150 אלף המכסות. השבוע רכש תמורת 100 לירות מכסה נדירה-מציאות במיוחד: מכסה של קופסת גפרורים אמריקאית, תוצרת הוד מלכותו היליה סילאסי הראשון, את עצמו כצאצא המלך שלמה ומלכת שבא, זכה לראות השבוע בכסו המלכותי, לאחר שנפרד ממנו לפני 15 שנה. למרות שמלך חבש חזר לארצו ב-1941, לא חזר כסו עמו. הכס היה באיטליה, אליו נלקח על-ידי חיילי מוסוליני הכובשים. אולם משחודשו, בראשית החודש, יחסי איטליה-חבש רמו המלך לשני ריר האיטלקי על החסר ולמחרת יצאה שיירת

בישלה מונות במטבח המחנה ומדדה חומם של חולים במרפאה (ראה תמונה). אמרה מזל.

"אני אוהבת לעזור לזולת". מלכת אנגליה החדשה, אליזבת, זכתה בהכרה הרשמית מצדם של דיגי התעלה. בהתאם לחוקת המלכות זכתה לדג ענק, ששקל 25 ק"ג, שנדוג במימי התעלה האנגלית. תושבי בי לונדון זכו, בינתיים, בהסדרה מסוג מיוחד: תיירים מארצות חוץ המתעדים לבוא להכיר חרת המלכה החדשה (שלא תיערך לפני חורף 1953) החלו מציפים את אנשי לונדון בהזמנות למקומות ראווה, בהציעם עד 70 לירות המקום.

ראש הממשלה הבריטי, ווינסטון צ'ריל, היה שותף לשבירת מסורת מלכותית: שעת הקבלה הרגילה לראש הממשלה על-ידי מלכתו, חמש וחצי אחר הצהריים, שונתה.

מוזא אולשנסקי קוראת מר-חום במרפאה מיפיה. עזרה לזנות

הסיבה: המלכה משתשעת אותה שעה, דרך קבע, עם בכורה צ'ארלס ובתה הצעירה אן. אמר דוד בן-גוריון שהחל מבקר לאח רונה בתיאטרות, ליגאל מוסינזון, מחבר תמר אשת ער: "הפעם אין לי טענות אליך!" רמו בכך להרצאה בת שעתיים בה מתח ביקור רת קטלנית על בערבות הנגב שלא מצא חן בעיני בני גי.

רעייתו של ראש הממשלה, פולה בן-גור-יון, היתה גלוית-לב אף היא. במסיבה לראש מינהל ההענקת האמריקאית לישראל, ברום מלך-רניאל, הודיעה לו באהדה: לפנים שלך תווים יהודיים טיפוסיים!

משא מאיטליה שהכילה מלבד כס המלכות 15 ארגונים מלאי חפצי מלכות. ביניהם: שר" ביט המלך, גלימה רקומה בצבע ארגמן, שני ציורי שמן, פסל אחד, שני רובי צייד ומיטת נחושת. מלך מלכי חבש, גור אריה יהודה, המייחס שעה שמלכי האל, מלכת היופי של ישראל, יצאה לארצות-הברית כדי להשתתף בהפצת אגרות החוב של מלוח העצמאות, יצאה מוזא אולשנסקי, סגניתה ומלכת ה"יופי החיפאית, לשרותה במילואי צה"ל באחת המעברות בגליל המערבי. היפהפיה החיפאית לא הסתפקה ביופיה, סיפרה נערות עולות,

לפני הקהל. אשה חדשה

בקיץ 1925 עמדה ילדה בת שמונה על חוף יפו, שהיה מופו באור אדום-כהה, התבוננה בעיניים נפחדות באניית משא בריטית שעג"נה במרחק מה מן החוף ועלתה בלהבות. הילדה ניתקה ממקומה, רצה הביתה, העלתה את רשמי הדליקה על גבי נייר ציור בצבעי עיפרון. חתמה תחתם: צפורה ברנר, 1925. באותה שנה זכתה צפורה בפרס הראשון לציור של הכתה השלישית של בית-הספר העממי.

27 שנים לאחר מכן פגשה צפורה את מ"ר רה הציור של הכתה השלישית בתחת מקרא סטודיו, תלאביב, בו עמדה להפתח תערוכתה. בת 30 הציורים בצבעי מים. בפי המ"ר רה היתה שאלה: האם יש על קירות התערוכה מקום לתליית תמונה נוספת? התמונה: ציור האנייה הבריטית אחוזת הלהבות ש"עודנו שמור בבית-המורה, כיון שהוא משקף, לדעתו, כשרון-עתידי. צפורה העדיפה להסתפק בתליית עבודותיה המאוחרות יותר, המ"שקפות כשרון-הווה.

צ'רין לצלם אותה. לאחר חמש שנות השתלמות אצל הצייר אבני, ראשון פותחי הסטודיות לאמנות בארץ, חשה צפורה שמש"הו גתרחש בציור המודרני, וכיוון שאבני נשאר ביסודו אקדמאי, החלה צפורה מתפשטת את דרכה בציור באופן עצמאי.

במהרה נוכחה לדעת שהדבר לא יעלה בידה בקלות-יחיה, כיוון שהוריה לא יכלו לאפשר לצפורה, בגלל מצבם הדחוק, התמסרות חסרת-דאגות לאמנות הציור. הציירת הצעירה הוכרחה לחפש עבודות למחייה שתאפי שרנה לה להקדיש את החלק השני של יומה לאמנותה. במאורעות 1936-1939, הפכה ח"ר בשת של יחיות הגנה, ולאחר מכן היתה אר"רות תפוזים בפרדסי השפלה והשרון, מוכי רת אגרות הפועל ומורה לציור בבית-הספר העממי ברחובות.

אך צפורה הסיקה שהפסדה בזמן יצא בש"כרה האמנותי. כי האמנות בכלל, והציור ב"ר, אינה יכולה להיות תלושה מן החיים והתערותה של צפורה בחיי העבודה וההגנה בארץ, העמידו את כושר ביטויה.

תכונה מיוחדת אחרת נתגלתה על-ידי אחד ממבקרי התערוכה שהודיע: "צפורה ברנר היא ציירת שצריך לצלם אותה!" והסבר: למ"רות שלאחר תערוכתה הראשונה בשנת 1945 כתב עליה מבקר אמנות "אשה חדשה מופיעה לפני הקהל". עדיין לא רואה צפורה, בניגוד לרוב ציירי ישראל, את פריס כביתה האמי נותי. היא עדיין נשארה בין הבודדים אשר אף לא ביקרו בפריס.

אומרת צפורה, אשר עדיין אינה מתפרנסת מאומנותה (כיום היא משמשת כמוכרת מר זיאון תלאביב): "לפריס צילצול קוסם לצייר, אך הישראלי חייב, בראש וראשונה, לחפש את היסודות המקוריים בארץ!"

פתרון חידון ישראליים

בין מאות הפותרים עלה רק בידיהם של מע"טים לעקוב אחר דמיונו המורה של דוש ולפענח את זהותם של 14 בעלי השמות הציוריים: 1. אבא אבן; 2. דוב סדן; 3. ישראל רוקח; 4. עובד בן-עמי; 5. צבי פנקס; 6. לוי אשכול; 7. מרדכי מקלף; 8. דבורה נצר; 9. יצחק שדה; 10. אריה שנקר; 11. ראובן ראובן; 12. אידוב כהן; 13. אליהו אילת; 14. שושנה רבי.

כטיסה לאילת זכתה תמר בן-יהודה, ירושלים, ת. ד. 120, אולם בחיך הטוב זכה הצייר וה"דיפלומט ראובן ראובן, כשהופיע העולם הזה 746 בילה ראובן בטבריה וגילה, בקלות מפתעה, את זהויותיהם של 13 ישראלים. זהות שלא יכול היה לעמוד עליה: ישראלי מספר 11. עד שבאה לעזרתו אשתו אסתר, טיעה לו בפתרון: ראובן ראובן.

תשבץ 109

מאוזן. 1) מבצר; 5) בירת דרום-קוריא; 10) בירת פרס העתיקה; 12) ברשות; 14) כנוי לחזן מתגורר בבית הכנסת (ראשי תבות); 16) ממשפחת מש; 18) גמ; 19) חוצבי; 21) ירק מאכל; 22) שוטר חרש; 23) עיר בישראל; 24) אך; 25) פגיעה בכבוד; 27) שאינו רעב; 30) יופי; 31) עיר ישראלית לא הרחק מת"; 33) מתנה; 35)

10x10 crossword puzzle grid with numbers in the starting cells.

שטח מוקף הרים; 36) חרפה; 38) חוזה בכוכ"בים; 39) שטיח; 40) בן; 41) נהר ברומי; 43) חמש-עשרה; 44) שלית דגים; 46) מלת הודיה; 48) מספרי "כתובים"; 49) חברה בחבר העמים הבריטי.

מאוזן; 2) מין ארג לבן; 3) חריץ; 4) ניתן בחלוקה לעתים רחוקות; 6) מלת קריאה ערבית; 7) פרי עץ המחס; 8) נהר בדרום-אפריקה; 9) מטה; 11) אור חשמל הדומה לאור יום; 13) פעולת המפסיק; 15) הולך על משענתו; 17) יסוד; 18) נהרה; 20) שאינו מקפיד על חיצוניותו; 23) משבטי ישראל; 26) ממדינות הדמוקרטיה העממית; 27) כך נקרא בטעות החלק העליון של הרגל; 28) תינוק במעי אמו; 29) מכונה לשאיבה; 31) פרח צהוב שמפיקים ממנו גרעינים לפצוח; 32) מתחיל לצמוח; 34) תאוה; 35) עוף טורף; 37) רשע; 39) שאינו ממושע; 42) סופרת אמריקנית שכתבה על חיי הסינים; 44) זוג; 45) ערמה; 47) קול חוזר.

פרסי ספרים לפותרי תשבץ 105 עפרה אביר, תלאביב, גאולה 2, בכור אלעל, כפר נורית, דואר עפולה, חנה פלאוט, חיפה, יוסף 35.

פרסי ספרים לפותרי תשבץ 106 ישראל וין, קיבוץ שריה, יחיאל זליקוביץ, קיבוץ כברי, דואר נהריה, כוכבה מזרחי, תלאביב, ת. ד. 48.

כדורסל

אגוז קשה לפיצוח

לפני המראתה של נבחרת כדורסלני צה"ל לפריס להתמודד עם הצרפתים עמדו הספורטאים במדים מול מטוס הקונסטלישון בן ארבעת המנועים ורובם, ערב טיסתם הראי שונה, החזירו והאדימו תליפות, אך הבטיחו לגלות אומץ רב יותר במגרש הצרפתי.

באולם הפריסאי נאספו 4000 צופים שחוו בקבוצה הישראלית, כשצבא צרפת מיוצג עליידי גנרל עוטר מדים מפוארים ולימינו יושבים הציר הישראלי משה פישר, נספחים צבאיים זרים ונציגי היהדות המקומית. התזמורת ניגנה את ההמנונים הלאומיים ונערך טקס קצר של החלפת דגלים וסמלים.

עם שריקת השופט התחיל המשחק בו הפתיחה, וזיוותם של חיילי צה"ל את קהל הנוכחים שלא צפה לכדורסלנים מעולים מן ארץ הצנע. שניאור, עופרי ושמוקלר גילו משחק טכני וקלעוניהם זכו למחאות כפיים. גם הייבלום וכהן לא טמנו ידם בצלחת ועם שריקת השופט לסיום המחצית שמרו הישראלים על יתרוןם בשיעור של 21:31.

עד לשלבי הסיום הובילו כדורסלני צה"ל בהפרש נקודות אך כשהוצאו שניאור ועופרי בשל עבירות אישיות אורו הצרפתים עזו, הצליחו לקלוע את הטל הקובע שהביא להם ניצחון על חודה של נקודה 47:48.

"לכדורסל הצרפתי נגרמה הפתעה נעימה", ציינו פרשני הספורט בעתוניהם ושבתו את השלישיה שניאור (14 נקודות) שמוקלר (12) ועופרי (9). כדורסלני צה"ל לא הכיבו ובי משחקם השני בעיר טור הם הדבירו את הקבוצה המקומית בתוצאה 57:61. מבצע שי חזרו עליו בשנייה, בלה-רושל.

כדורגל

במקום כדור, רגליים

מפגשן של מכבי ת"א הצועדת בראש הליגה, ואחותה הפתח-התקואית הבלתי מנוצחת, על המגרש היה המאורע המרכזי בענף הכדורגל, המלעה לרבע מ-4000 צופים הצטופפו על היציעים הרעועים של האיצטד התל-אביבים ורגליו של הסופר שני כדור נע משער אחד למשנהו. אך כשמקשרם הבלונדי השני בעיר טור הם הדבירו את הבקיע את השער הראשון לזכות קבוצתו התלה האוירה מתחממת.

הכדורגלנים הפתח-תקואים לחצו על שער התל-אביבים ורגליו של הסופר מפית שני אור מלאו עבודה, האוירה התחממה שנית כאשר שנידמסר מפ"ת בעט ברגליו של ישי ראלי ראשי הקבוצות רצו אל השופט שנידמסר שהרעיע והזהיר את המתפרעים. שנידמסר המשיך בתעלוליו והקהל מלא חימה: "כיצד

עים" היה נרעד, מתאר לעצמו את פניהם המעוותים של הרוגי ופצועי המרוץ. אך זה היה לפני עשרות שנים כאשר עוד התקיימו מרוצים מסכני-חיים. ב-20 השנים האחרונות הונהגה שיטת חדשה של מרוצי-שדה לאופנר עים באנגליה, משם עברה לכל ארצות אירופה ונתגלגלה לארץ עליידי האנגלי פרנק קריז, אשר ארגן תחרות ממין זה במשך נירעם ב-17 לפברואר 1951.

שיטה זאת של מרוץ שדה, התלאה, חיסלה לחלוטין את סיכון החיים, בעוד שבסוגי התחרויות הקודם היה זה כמעט מן הנמנע שלא ייהרג או ייפצע אחד הרוכבים כי התחרויות הקודמות היו בנויות בעיקר על הישגי מהירות גבוהים ככל האפשר. המשתתפים שיצאו מקצה אחד של העיר דהרו לעברה השני, בו חיכו שופטים שקבעו בעזרת מודרזמן (סטופר) את המהיר בין רוכבי האופנוע. כך הגיעה המהירות לעתים קרובות למדי 180-200 ק"מ לשעה. פנצ'ר בצמיג היה מספיק כדי לחבל אנושות אף במעולה שברוכבי האופנוע.

לא כן השיטה החדשה בה מתקנים 10 עד 20 מסלולים בשטח הררי זרוע בקעות, סלעים ומורדות תלולים. לארכו של כל מסלול, המתמשך ברוחב של מטר אחד בערך והנתחם בחבלים, עובר הרוכב מבלי שיוריד את רגליו מדוושות האופנוע, יצא מתחום המסלול, או ייעצר בתוכו.

ליד כל מסלול צופה שופט נושא-טבלה במסעם של המתחרים ורושם לפניו את שגיאותיהם של כל רוכב בשטח מסלולו. אחר שכל הרוכבים (שרק אחד מהם רשאי להכנס בזמן אחד למסלול אחד) עברו את כל המסלולים מסכמים את נקודות החובה שלהם והרוכב שצבר את מספר הנקודות הקטן ביותר, עובר שגיאותיו, וזכה באליפות. כי בתלאה אין הזמן הקובע (המתחרה יכול לעבור את מסלולו בשעה אחת או ברבע שעה) כי אם אופן הביצוע.

אתלטיקה קלה

שתי עשירות פחות

עבודתו של המאמן הממושקף מארצות-הברית ארוינג מונדשיין, מתבטאת בתחרויות האתלטיקה הקלה הנערכות מדי שבת על מגרשים שונים בארץ. אולימפיאדת 1952 ההולכת ומתקרבת בצעדי ענק מכריחה את הספורטאים הקלים למתוח את שיריהם ולהגיע לרמה אותה. בינתיים עורכות שתי האגודות הגדולות, מכבי והפועל, שבת לעצמן ומשחק הברוגו עדיין נמשך ביניהן, אך כנראה מרגישים העסקנים כי השלום קרוב לבוא והאתלטים מחכים ליום המבחן.

אותו זמן שאתלטי מכבי הצעירים התמודדו באיצטד התל-אביבים על תואר האליפות של אגודתם, נגשו חבריהם הבורגנים למקצוע מהפועל על המגרש הבלתי מתאים בפתח

תוצאות תחרות האופנועים לשנת 1952 עזי גביע "שועלי שמשון"													
המתחרה	נקודות לחובת המתחרה לפי מספרי המסלולים												
	סך הנקודות	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. יהודה ענן	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24
2. ישראל זוננברג	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	35
3. טדי שוורצמן	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51
4. ברוך פוקס	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	64
5. מרדכי קריצמן	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	71
6. יעקב רוט	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	72
7. רוטר זלמן	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	73
8. גדליהו אקרמן	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	73
9. משה לודר	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	81
10. בני יעקב	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	83
11. הלל הורוביץ	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	89
12. אברהם חיון	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	93
13. אברהם קוריכמן	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	113
14. חסידון רפאל	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	113

תקוה. התאומים דוד ומשה אינן המגיעים לעמק השווה בכל הנוגע לענייני משפחה נאבי קו חריפות על הבכורה בריצת 1000 מטר. לב-סוף נאלץ משה לוותר לדוד שהגיע ראשון בזמן של 2:42,7 דקות.

להשג מעולה ביותר זכה יעקב קובלניץ שהשווה בקפיצתו לגובה (1.81 מטר) את שיאו הארצי לפני אברהם. אותה שעה ניסה אריך פוייר מברית-מכבי-עתידי לשבור באיצטד המכביה את השיא הישראלי בריצה למרחק 1500 מטר. אולם הפתעה גדולה נגרמה תוך כדי עריכת הניסיון ואברהם הקר ממכבי-1951 הקדים את אריך ועבר את המרחק תוך 4:16.4 דקות, השג הנופל בשתי עשיריות השנייה מהשיא הישראלי. פוייר היה רחוק משבירת השיא והסתפק ב-17:4.4 דקות.

נותנים לו לעלות על מגרש? כתשובה התנגש שנידמסר עם מרימוכיץ אלא שהפעם הוא נפגע ויצא מהמגרש.

בינתים מלא צוהר, המגן הימני, את מקומו בהצלחה ושנידור נאלץ להציאו מהמגרש. הי שחקנים התרגשו והתכתשות נסתמנה באופק, אך השופט הרגיע את הרוחות. היושע גלור מבקיע-השערים זוכר פתאום שטרם מלא את חובתו, דהר לעבר שער הפתח-תקואים וב-הטעיה יפה כבש שער שני שהביא לניצחונם של התל-אביבים.

אופנועים

הקובע: ביצוע

אדם ששמע פעם את המלים "מרוץ אופנו"

סרטים

סוד מדיני

כאשר הוזמן הרופא-המנתח ג'ון מארלו (דאגלס פירבנקס) למדינת ווסניה כדי להדגים גיתוח מסוכן בפני מועצה של רופאים מקומיים, נתברר לו שהחולה אינו אלא גנרל ניבה (וואלטר רילה), רודנה של ארץ תה מדינה. הגיתוח מצליח, אמנם, אבל החור לה מת, וד"ר מארלו מוצא את עצמו במצב לא נעים לחלוטין: הוא יודע יותר מדי, ואי-

את דרכו של זולה הצעיר אל ההצלחה, ואיך סיכן את כל עתידו, נאלץ לגלות מארצו משה החליט לעמוד בראש הלווחמים לטובתו של קצין צבא יהודי-צרפתי, דרייפוס, שהורשע על לא עוון בכפו, ותכונה זו היא כנות של אמת, פשטות והמנעות משמוש בפעוללים זולים.

הן לא תקחה עמך

הן לא תקחה עמך הוא סרט של פראנק קפרה מן התקופה הוהרת בה היה במאי זה עוד מסוגל להוציא מתחת ידיו סרטים

גלינס ג'ונס ודאגלס פירבנקס ("סוד מדיני") בניתוח-מוצלח, חזונה מת

טובים. מבוסס על הקומדיה הנודעת מאת קאופמן והארט, הסרט הולך בעקבות אחרי המחזה, חושף את החיים היומיומיים בביה של משפחה "מטרפת" אמריקאית, הכוללת בין היתר, את פנלופי האם, הכותבת רומא-נים שאין להם קץ, פול, האב, המתעניין ב-זיקוקין דינור, הבת הרקדנית ועוד ספחים מזורים.

מוסר ההשכל של הסרט נראה עתה עוד יותר מיושן מאשר בעת שהוצא לאור לראשונה (1937), אולם משחקם של גיימס סטיוארט, ג'ון ארתור, ליאוניל בארימור, מי שה אאוור, אדוארד ארנולד, הוא משעשע ומבדר, לא נתישן עם הזמן החולף.

קפיטן הוראציו הורנבלואר

קפיטן הורנבלואר הוא יציר דמיוני של ה"מספר האנגלי ק. ס. פורטרטר: הרפתקן רומני טי בן לתקופה רומנטית (תחילת המאה ה-19), הסרט משתדל להכיל את המספר הגדול ביותר של הרפתקות, מצליח להראות קרבות ימיים בין הורנבלואר הבריטי לבין הצינים של ספרד וצרפת. התוצאה היא שהסרט חסר אחידות עלילתית, מתיחות של ממש נוצרת רק בעת תמונות הקרבות, המבויימים (על-ידי ראול וואלש) בכשרון ובהשתתפותם של המונים רבים.

גרגורי פק, בתפקיד החובל בעל הגבורה העל-אנושית, הוא טוב מאד, אולם השחקנים האחרים, ובתוכם וירג'יניה מאיו (בשמהל שונה בכל תמונה) אינם משחקים כלל.

ישראל

מבחן סרט

בפרוודור מערכת לאשה הצטופפו באחד הימים בסוף השבוע שעבר עשרות צעירות. אחת אחת נקראו אל אחד החדרים, רואיניו עליידי הבמאי אריה (עיר האהלים) לאהולה. המטרה: מציאת שתי שחקניות לשניים מתוך 15 תפקידי הסרט ארבע חמשים וחמש, אשר יופק עליידי חברת קולון בממונם של אגף התנועה של משרת ישראל, חברת קינור פרייזר ודן. יהיה זה סרט עלילתי שתאונת דרכים משמשת בו ציר מרכזי. אולם פרט לנקודה זו אין התסריט (שנכתב עליידי עורך העולם הזה אורי אבנרי ועורך מדור הקולנוע של העולם הזה מיכאל אלמן) מכיל כל תעמולה ישירה.

אח ותו למות, כיוון שבגלל סבות מדיניות אין זה רצוי למפלגת השלטון, שיוודע בר-בים דבר מותו של הרוזן.

אולם המנתח מארלו הוא גם גבר כהלכה, אינו מניח למארחיו-שוכיו לחסל אותו, מנסה להמלט מן המדינה בעזרתה של הרקדנית הווסנית-בריטית (גלינס ג'ונס), המסתבכת, למרות רצונה, בכל העניין.

סוד מדיני הוא מין תערובת של סך מדיני והרפתקות פשוטות. ההרפתקות מעניינות; המדיניות היא אוסף פטפוטי הבל. אור-לם הבמאי-המחבר סידני גיליאט יודע לאכ-לם את סרטי דמויות מעניינות, החל מג'ק הוקינס בתפקיד שר חק לשון, ערמומי ואכזרי, ועד האנס מוזר, בתפקיד של טפסן הריים ומורה דרך (מקצועו האמתי של מוזר כאשר אינו עובד בסרטים). כל זה, ביחד עם ההומור האנגלי הדק וידו הבמאית הבטוחה של גיליאט, עושים את הסרט נעים וממתח. לשון הרשעה, כאשר ברא המחבר-הבמאי גיליאט, בסוד מדיני, מדינה דמונית ושמה ווסניה, החליט לשים לשון מתאימה בפי תו-שביה, לא רצה ללכת בדרך ההוליבודית (וה-בריטית) הבדוקה: ה"לילדים" מדברים אני-גלית רצונה, החליט להשתמש בשפה חד-שה לחלוטין.

גיליאט פנה אל הבלשנית ג'ורג'ינה שילד, מורה בבית-ספר לשפות בלונדון, הוזמן אצלה את הלשון ה-91 בעולם. לאחר עזרו דה מאומצת היתה השפה מוכנה: 1000 מלה, תערובת מוצלחת של אסטונית, הונגרית, פי-נית, ציכית, בצרוף כמה המצאות שילדיות מקוריות. באמצעות המילון הווסני הזה, תורגמו 5000 מלות השיח שבאותה לשון אשר בתסריט. אשר לשחקנים, הם למדו עד מהרה את השפה, משתמשים בה בסרט ב-הצלחה, עובדה המוסיפה, ביחד עם הרקע הנאה של הסרט (שצולם בעיקר באיטליה), לאוירה המציאותית של כל העלילה.

חיי אמיל זולה

חיי אמיל זולה שהופק ב-1936 הוא ביו-גרפיה קולנועית מן הסוג שעתה אין מרבים לייצר. סרט חינוכי מדרוג ראשוני, עם פול מוני בתפקיד הסופר הצרפתי שוחר הצדק, והיהו ממותה את אחד ההישגים החשובים של אמנות הבד האמריקאית.

הכונה אחת חשובה, החסרה ביצירות קולנוע כה רבות, יש בו בסרט זה, המראה

* במקרה אחד, בשמחת הכסיל, מדברים בניה של מדינה אירופית דמונית אספרנטו.

תמצית המחדה אילוף הסוררת

כמו לפני 350 שנה, כאשר הוצג אילוף הסוררת לראשונה כן הגיב גם עתה הקהל (הישראלי) בתרועות צחוק ובמחזאות כפיים למשחק של 25 שחקני הבימה שחילקו ביניהם את 27 תפקידי ההצגה השקספירית בה מוצג מחזה בתוך מחזה. שעשעו את באי בית הבימה בחזיון תעלולים עליו.

ציידים אצילים, בני וינקוט האנגלי, נושאים את הפתח השיכור כריסטופר סלאי (אהרן מסקין) אל גוונרת הארמון של הלורד האמרי (שמואל רודנסקי), מלבישים אותו בגדי לורד וקוראים לשחקנים לעשוע את השיכור במחזה — אילוף הסוררת — על מנת להשתעשע מגובותיו של השיכור.

לסוחר העשיר באפטיסטה (חיים אמתי) מפרואה שתי בנות, הצעירה ביאנקה (לאה קנט), זמינה ונחת, וקאתרינה (עדה סל), הסוררת, אותה הורית ליט באפטיסטה להשיא לפני ביאנקה. פטרוקיו איש רונגה (שמעון פינקל) רוצה לשאת את קאתרינה בגלל ממון, ומקבל עידוד לכך ממחזרי ביאנקה הצעירה חסריהסבלנות.

ראשית מעשהו של פטרוקיו הוא אילוף של הסוררת קאתרינה הממינת להכנס בעול הגשור אין. היא רואה בפטרוקיו יריב שווה-כוחות ומשתמשת נגדו באלימות, אך מחזרה משיב לה מכה תחת מכה וקובע את מועד הנשואין.

הורטנסיו (ישראל בקר) וגרמיו (ארי קוטאי), מחזרי ביאנקה המחופים שים כמוריה, מלעיטים אותה בשעווי זמרה ופייט מהולים בגילויי אהבה. אולם לבה של ביאנקה הולך אחרי לוצ'יציו (ליאו פילר), הצעיר והיפהפה. יורש ממון אביו העשיר, אותו הבטיח לחלוק עם בחירת לבנו.

פטרוקיו מופיע לחתונה באיחור רב כשהוא לבוש בשודדים. קאתרינה נה ממאנת להגשא לו היא נחטפת על-ידי כשרתו גרמיו (רפאל קלצי) קין המוביל אותה לחופה בכוח הזרוע, ומשם היא נחטפת תוך גידור פים לבית פטרוקיו בחרונה, שם מכינים לה משרתיו "קבלת-פנים" מתוכננת.

בחרונה מתחילה פרשת האילוף: משרתי פטרוקיו מכבדים את הכלה בהילולת-רפאים. הרצועה והשבורה שתל-אות הדרך (אותן הכין החתן) רעבה ומנסה להשיג את צליל הבשר שריחו עולה בנחיריה. אולם פטרוקיו מונע את הצליל מכלתו, מעינה אותה ומתעלל בה עד שהיא נכנעת.

משחזר הווג לפרואה על-מנת להשתתף בנשואי ביאנקה מוכיח פטרוקיו לקרואים שהכוש עשוי להחליף את עורו בביה הזרוע. הוא מצווה על קאתרינה לנשק לווינצ'יציו (אברהם ברץ) הזקן, אבי לוצ'יציו, חתן ביאנקה וקאתרינה נשמעת להוראתו. לפתעם הרבה של הנוכחים.

פטרוקיו נושק לקאתרינה ומהתלה: "הן לך קוראים סתם קאה, עתים קאת חביבה, עתים קאת אורורה, אך קאת הן נחמדה מכל קאתות עולם זו קאת קטנינה, מכת הליצנים, קאת קטינה וקטנינה ענוגה!"

שלושת הליצנים, גרמיו, טראניו (שלמה ברישביט) ובינודלו (שמואל סגל), אשר משכו בחוטי המזימות משך כל המחזה, קורצים בעיניהם להקהל בשבובות רבת-סיפוק אחר שהעלילה הסתיימה באושר, אהבה ושלום לוס'בית וקאתרינה הסוררת אולפה ונכנעה. מכריזים הליצנים להנאת הצופים: "סידרגו אותם, הא, הא!"

